

ARADI KÖZLÖNY

Főszerkesztő és igazgató:
Dr. STAUBER JÁNOS

ARAD 55. évf. 112. szám
1940. május 21., kedd

Felolvasó-szerkesztő:
SZ. JAKAB GÉZA

Laptulajdonos: „Aradi Közlöny lapkiadó r. t.” — Törvényszéki bejegyzési szám: 10/1—1938.

Hatalmas erőfeszítéseket tesznek a szövetségesek a német elő- nyomulás megállítására

Olasz vélemény szerint a német haderő be akarja keríteni a Belgiumban harcoló szövetséges csapatokat, hogy azután oldalba támadhassa a Maginot-vonalat — Alig lehet használni az 1914—1918. évi háború tanulságait

Belgrádi jelentés szerint Rómában az olasz külpolitika fordulataról írnak

Belgrád. (Rador). A Vreme római jelentése úgy tudja, hogy Mussolini Roosevelt üzenetére küldött válaszában közölte, hogy Olaszország nem adja fel jelenlegi álláspontját és magatartását nem változtatja meg. A lap szerint azonban úgy látják hogy a Földközi-tengeren már tisztult a helyzet. Jó benyomást keltett Rómában, hogy újabban az olasz hajókat nem vizsgálják át a Gibraltárban. A Rex óceánjáró, amely Amerikába ment, most a Conte di Savoia hazajövet is átment a szoroson minden különösebb vizsgálat nélkül.

Ugyancsak a Vreme vasárnapi cikke szerint Rómában napok óta az olasz külpolitika fordulataról beszélnek. Ezek az állítások hangsúlyozzák, hogy Olaszország álláspontja az, hogy Rómának a legközelebbi és legteljesebb független politikát kell folytatnia, amelynek alapján az olasz célok megvalósíthatók, tekintet nélkül arra, hogy Európa más részén mi történik.

Róma. (Rador). Gayda a „Voce d'Italia”-ban cikket ír arról, hogy a német csapatok célja nem az, hogy eljussanak Párisig, hanem hogy bekerítsék a belga területen levő szövetséges csapatokat és oldalba támadják a Maginot-vonalat. A szövetségesek — a cikk szerint — most már kezdik belátni, milyen hibát követtek el, amikor kihívták maguk ellen a németek fegyveres erejét. Ezekben a most folyó harcokban a következő napokban döntő események következhetnek be, de ez még nem dönti el a háború végső kimenetelét, hanem csak előbevető fontosságú lehet a harcok folytatására. Elképzelhető, hogy az angol és francia birodalom kétségbeesett erőfeszítéseket tejt ki, hogy a német csapatok előnyomulását megállítsa.

A Resto del Carlino című lap azt kérdezi, mikor következnek el Olaszország akcióba lépésének órája? Az olasz nép saját győzelmeiként ünnepli a német sikereket. A mostani harcok azonban még nem döntő jelentőségűek. Ma még sok győzelem van hátra és nem kell irigyelni a német sikereket, mert marad még a dicsőségből az olasz nép számára is. Még sok és nagy győzelem van hátra és legyen biztos benne mindenki, hogy a végső nagy győzelmet együtt vívják ki. „Az olasz nép mindenre készen áll akkorra, amikor a cselekvés órája közeledik”.

A német hadvezetőség jelenti:

„Az ellenség súlyos veszteségeket szenvedett”

Az angol csapatok gyorsan vonulnak vissza — Elénk német repülőtevékenység — Szövetséges hajók: sülyesztettek el — Száztízezer fogoly

Berlin. (Rador.) A német központi katonai parancsnokság közlése szerint Belgium területén a német csapatok folytatják a szétszórta katonai egységek üldözését. A német csapatok átkeltek a Dendre folyón és elérték a Schelde-folyó felső-folyási részét.

Az angol csapatok gyorsan vonulnak vissza a La Manche csatorna felé. Maubeuge közelében és délre Valenciennes-től, visszavették egy francia-belga hadtest támadását, amely dél felé akarta megszerezni a visszavonulás útját. Az ellenség veszteségei nagyon súlyosak. Számos harcokcsit vesztettek. Az ellenség sikertelen áttörési kísérlete után, amelyben rendkívül súlyos veszteségek érték, nyugat felé vonul vissza. Dél-nyugati irányba erős motorizált egységek vonulnak és elérték már a Somme-1916-os csatamezőket, illetve a Cambrai-Peronne közötti utat. A német bombavető repülőgépek számos harcokcsit semmisítettek meg, amint északi irányba igyekeztek felfejlődni. Ez a harcokcsit egység, amely Laonból indult el, megrikkulva visszatérésre kényszerült. Lüttich és Namur összes erődel — egyetlen kivételével — német kézben vannak.

A belgiumi harcok idején az utóbbi napokban báró Nolde hadnagy egy tankezred élén a legnagyobb hidegvérrel tett tanuságot és bátorságával kitűnt.

Vasárnap a német légi egységek bombázták azon utvonalakat, amelyeken a front háta-

mögött visszavonulhatnak az ellenséges csapatok.

A bombázás úgy belga, mint északfranciaországi területen történt. A repülőtévékenység az ellenséges repülőterek ellen sikeresen folytatódott.

Francia hadjelentés:

Teljesen új harcmodor alakult ki a páncélos motoroshaderők küzdelméből

Elfoglalták a németek a Maginot-vonal egyik előretolt kazemattáját — A kor szerű háború leggyorsabb szárazföldi egységei: a motorkerékpáros osztagok

Páris. (Rador). A francia főhadiszállás hivatalos jelentése a következő: „Csapatunk erőteljesen harcolnak St. Quentin-től északra, hogy megállítsák az ellenség előnyomulását. Rethel közelében az Aisne folyón átkelt ellenséges csapatokat az északra folyamán visszavertük. A montmedyl kerületben a német támadások megújultak, de ezeket is visszautasítottuk. Az éjszaka folyamán légi haderőink folytatták a heves bombázást, hogy megzavarják az ellenséges csapatok utánpótlását”.

A Havas-ügynökség harctéri magyarázata a következőket mondja: Belgium északi szakaszán a szövetséges csapatok stratégiai visszavonulása általában kedvező feltételek mellett folytatódik. Az angolok visszavetették a háttérdek ellen intézett német támadást.

St. Quentin-től északra nagy csata dúl, amelyben 1000 francia, angol és német harcokcsit vesz részt. Az ütközet állandóan hullámszerű, úgy hogy lehetetlen földrajziag meghatározni annak színhelyét. Az Aisne-folyó északi partján, Rethel kerületben a múlt éjszaka a németek több különítményt dobtak

A felderítést végző repülőgépek a belga partok mentén megsemmisítettek két ellenséges torpedórombolót, egy pedig súlyosan megsérült. Ugyancsak súlyosan megsérült egy francia torpedónaszád és három gőzös 15 ezer tonnatartalommal. Vasárnap 143 ellenséges repülőgépet megsemmisítettek, 95-öt légiharc során, 15-öt a léghárító ágyúk löttek le és a többit a földön, mielőtt felszállhattak volna, semmisítették meg. A német léghaderő vesztesége 31 repülőgép. Vasárnapról hétfőre virradó éjszaka az angol léghaderő gépei tervszerűtlen támadást intéztek Nyugatnémetország több pontján, de egyetlen katonai támpontot sem bombáztak, csak a polgári lakosság szenvedett a légitámadástól. Számos polgári személy meghalt a légitámadás alkalmával. Ugyancsak angol repülőgépbombák értek egy hadifogolytábor, ahol számos hadifogoly a légitámadás áldozata lett.

Berlin. (Rador.) A DNB jelenti, hogy az angol rádiók állandóan hangsúlyozzák: a német léghaderő vesztesége négyszer olyan nagy, mint az angol léghaderőé. A hivatalos német körök ezzel szemben megállapítják, hogy az utóbbi 10 nap alatt, május 18-ig bezárólag egyetlen német légvédelmi ezred 104 ellenséges repülőgépet lőtt le.

Berlin. A német vezérkar a vasárnapi hadi-eseményekről azt jelenti, hogy a véderő újabb jelentős sikereket ért el: A csapatok átkeltek a Sambre és az Aisne folyón, elfoglalták St. Quentin és Chateau Thierry, Montmedy-től nyugatra pedig már a valódi Maginot-vonal egyik erődjét is bevették: az 505-ös páncélerőd is német kézben van. A foglyok száma, német jelentés szerint, a holland hadsereg lefogyverzett kötelékén kívül, 110.000 ember. Számos fegyvert és zászmányvonal, közöttük 28 centiméteres ágyukat is. A léghaderő továbbra is élénk tevékenységet fejt ki és nagy tömegekben pusztította el a levegőben, vagy a földön a szövetségesek léghaderőinek egységeit, miközben 27 német gép nem tért vissza támaszpontjára. A vasárnapi nap folyamán német részről elsülyesztettek egy 6000 tonnás kereskedelmi hajót és megrongáltak egy torpedórombolót.

Érdekes cikkben foglalkozik a Deutsche Allgemeine Zeitung a legutóbbi harctéri eseményekkel. A lap megállapítja, hogy a németek által teremtetett új hadászati törvények megrázkódtatták az ellenséget és hogy a német sikerek előretörést jelentenek Anglia szíve felé.

az arcvonalra, de ezeket a franciák elfoglalták.

A Havas-ügynökség megállapítja: a német front balszárnyára hárult az a feladat, hogy a német főparancsnokság elképzelése szerint kiterjedjen a döntést. Ezen a frontszakaszon küzdő egységek lörésze motorizált, illetve páncélos egységek, telvevésszerűen 4 vagy 5 divízió.

A Sambre és Oise közötti szakaszon harcoló motorizált egységek 50—60 kilométeres területen hevesen támadnak. Kétségtelemmé vált, hogy ezek az egységek, amelyek már nyolc nap óta állandóan harcolnak, nagyon kimerültek, de a véres harcok ellenére sem létezték az előnyomulás ütemét — állandóan támadnak, nyugat felé vonulva.

A német támadások ugyanis ebben az irányban haladnak. A jelenlegi harcok során több irányban folyt támadás, azonban az irányvonal kétségtelem nyugat felé. A német motorizált egységek az „előnyomulás” során francia és angol gépesített egységekkel találkoznak.

A több divíziót kitevő szövetséges páncélos had-

erő mögött összpontosított győlovság van és ezek a divíziók a legnagyobb erővel vetik magukat a harcra. Ez a küzdelem, amely két nap óta folyik a motorizált hadsereg között, teljesen új harcmodort mutat. A régióit eltérő haditaktikával folyik az előrenyomulás, a lovasság sokkal lassabbnak bizonyult a múltban, mint jelenleg a nehéz harci-kocsik, mert fűrészfűrészen és mozgékonyan sem vehetik fel a versenyt a páncélos egységekkel. A lovasságot a jelenlegi háborúban teljesen kizorlotta az önműködő lövegverekkel felszerelt motorbiciklis katona, aki a gyors előrenyomuláson megelőzheti a tankokat is.

Ilyen körülmények között a német motorbiciklis egységek az utóbbi napokban meglepő gyorsasággal nyomultak előre Laon-ig és vasárnap este már Peroneben voltak.

Az 1914-es háború tanulságait most alig lehet hasznosítani — állapítja meg a francia jelentés — mert a harcmodor megváltozásával szinte lehetetlen az álló küzdelem, illetve az álló frontok kialakulása.

Weygand tábornok a francia nemzetvédelmi vezérkar új főparancsnoka

Páris. (Rador). A hivatalos lap hétfő reggeli száma közli a nemzetvédelmi miniszter két rendeletét. Az egyik rendelet megszünteti Franciaországban a szárazföldi hadsereg főparancsnokságát, a másik rendelet pedig Gamelin utódjává Weygand tábornokot nevezi ki a nemzetvédelmi vezérkar főparancsnokává. Weygand tábornok ugyaneznap megbízást kapott a hadművelet-vezetésére.

Különböző Weygand tábornok fővezérré való kinevezése után Pétain tábornaggal és Reynaud miniszterekkel egyórási megbeszélést folytatott.

London. (Rador). A lapok hosszabb cikkeiben foglalkoznak Weygand tábornoknak a szövetséges hadsereg főparancsnokává történt kinevezésével. Weygand tábornok annak idején legelső munkatársa volt Foch tábornoknak és amikor a világháború hadvezére kinevezésére került előtérbe, kijelentette, ha egykor Franciaország veszélyes helyzetbe kerül, Weygand tábornokhoz forduljanak.

Új vezértitkár a francia külügyminisztérium élén

Páris. (Rador). A Hivatalos lap közli Charles Roux volt vatikáni nagykövetség külügyminisztérium vezértitkárává való kinevezését, Roux ebben a minőségében Alexis Legert követi.

Londoni vélemény:

A német csapatok el akarják érni Calais-t

London. (Rador). A Reuter ügynökség katonai szakértője a következőket írja: „A németek hatalmas kísérlete, amellyel betörték Franciaországba, eddig kétszer változtatott irányt, de bizonyos, hogy az előretörés ma is változatlanul nagy.

Az ezidő szerinti hatalmas támadásnak valószínűleg az a célja, hogy Arrason keresztül elérjék Calais-t és ezzel elválasszák a francia hadsereget a még Belgiumban harcoló angol és belga hadseregtől, mely rendszeren és tervszerűen vonul vissza. A szövetségesek helyzete az utóbbi 24 órában nem változott lényegesen és nem is lobb, mint szombaton, de erkölcsileg javulás állott be. Az angol csapatok folytatják a visszavonulást, de ez megelégedéssel az előzetes terveknek. Az angol csapatoknak nem kell olyan támadásokat kiállni, mint a franciáknak, de folytonos harcokban folytatják a visszavonulást éspedig oly formában, hogy nem hagynak maguk után hadianyagot és hadieszközöket.

A lapok harctéri tudósítói közlik, hogy Namur és Lüttich erődei még mindig ellenállnak. A lapok Weygand tábornok fővezérré történt kinevezéséről azt írják, hogy Weygand gyors elhatározásokra képes nagyszerű hadvezér, aki úgy Londonban, mint Párisban nagy elismerésnek örvend. A lapok szerint a kinevezése általános meglepetést keltett.

Churchill:

„A győzelmet csak nagy, áldozatkész, elszánt támadásokkal érhetjük el.”

London. (Rador). Churchill miniszterelnök tegnap a rádió útján beszélt az angol néphez, Beszédében a következőket mondta:

— Először szólok Nagybritánia népéhez, mint az ország miniszterelnöke. Hazánk, birodalmunk, szövetségeseink és mindenekelőtt a szabadság ügyének ünnepélyes órájában beszélek.

— Esztelenység volna leplezni a jelenlegi órák súlyosságát, de éppen úgy, esztelenység volna elvezetni a hitet és a bizakodást és feltételezni azt, hogy 3-4 millió emberből álló hadsereget néhány hét vagy néhány hónap alatt le lehetne hen-

A német támadás — állapítja meg a továbbiakban a Havas-jelentés — különösen erőteljes még az Aisne-folyó vidékén. Rethel vidékén a német csapatok átlépték a folyót, de csak néhány kisebb egységnek sikerült megőrizni az állásokat.

Az elmúlt éjszaka az átkelési kísérletek alkalmával a német csapatok nagy veszteségeket szenvedtek, számos német katona fogságba került. Montmedy vidékén a német csapatok hatalmas győlovsággal erővel a Maginot-vonalat támadták, amely itt különösen erős. A francia tüzérség és a győlovság gyilkos tüzet zúdított a támadó német csapatokra, amelyek eredmény nélkül, súlyos veszteségekkel kénytelenek voltak visszavonulni. A német támadás során csak egyetlen kis kazematát sikerült a támadóknak határukba keríteni, de ez a kis kazemata lóval a fővonal előtt esett.

Montmedy-től egészen a svájci határig húzódó határvonalon semmi jelentősebb, említésre méltó esemény nem történt.

ellenség frontja mögötti területeken és hatalmas pusztításokat okoznak. Elismerem, hogy a német repülőgépek bátrak és vakmerők, de a légi harcokhoz más is kell: kitűnően megkonstruált repülőgépek. És ebben van a mi nagy fölényünk. Büszke vagyok tengerészeteinkre is, amely számos hőstettel gazdagította Anglia történelmét.

— Franciaországban most hatalmas csata tombol, — folytatta a miniszterelnök — amely azzal fog befejeződni, hogy megállítjuk az ellenséget. Ennek megtörténte után a mi szigetországunkra kerül a sor. Tudatában vagyunk annak, hogy Németország legközelebbi támadási célja Anglia. A harc elérkezik hozzánk is és minden erővel szembe kell szállnunk az ellenséggel.

A miniszterelnök ezután az új kormányról beszélt és megállapította, hogy Angliában ma nincsenek ellentétek és az egész ország akarata a kormány köré összpontosul.

London. (Rador). Churchill angol miniszterelnök kedden számot be az alsóházban a nyugati front eseményeiről.

Minos nézeteltérés a francia és angol hadvezetőség között

Páris. (Rador). A Havas iroda jelentés Francia hivatalos körökben kitalálásnak minősítik a német rádióknak azt a jelentését, amely a francia és angol hadvezetőségek közötti nézeteltérésről szól. A német propaganda csak visszatér ahhoz a sikertelen kísérlethez, amelyre a múltban is volt már példa, hogy éket verjen a szövetségesek közé.

Súlyosan megsérült egy angol hadihajó

London. (Rador). A „Whiteley” torpedóromboló repülőgépbomba találatától súlyosan megsérült, úgy hogy ki kellett vonni a szolgálatból. Az 1000 tonnás hadihajón négy matróz hősi halált halt.

Német városok bombázása

London. A brit légügyi minisztérium újabb jelentést tett nyilvánosságra a Hamburg, Hannover és Bréma elleni brit légitámadásokról és megállapítja, hogy ezek a támadások súlyos károkat okoztak. A támadások egész éjszaka tartottak és a brit gépek többszáz bombát dobáltak le.

Berlin. (Rador). A német távirati iroda hivatalosan jelenti: A Hamburg ellen intézett éjszakai angol légitámadás során az ellensé-

ges repülőgépek mindössze három bombát dobáltak le, amelyek jelentéktelen károkat okoztak. Sebesülés nem történt. A Bremen elleni légitámadás során egy ház összedőlt, több ház megrongálódott. Két ember meghalt.

Berlin. (Rador). A német távirati iroda jelenti: A francia páncélos osztagok Brüsszeltől délre támadást indítottak a németek ellen. A támadást visszaverték és 20 francia páncélos kocsit megsemmisítettek.

Egész Hollandia német ellenőrzés alá került

Berlin. (Rador). A német távirati iroda a következőket jelenti a nyugati hadszíntérről:

Egész Hollandia német kézre került és a Raina torkolata német ellenőrzés alá jutott. A jelentés ezután megállapítja, a következőket: Annak ellenére, hogy páncélos erődítményeket foglaltak el a német csapatok a veszteség

jóval kisebb, mint a világháborúban Verdunnál és a flandriai csaták során voltak. A francia jelentés arról számol be, hogy egyes német gépesített osztagok belopóztak a francia állások mögé és elérték St. Quentin. A valószínűség ezzel szemben az, hogy a német csapatok elfoglalták és teljesen megszállták az említett várost.

Seyss-Inquart Hollandia német birodalmi biztosa

Berlin. (Rador). A DNB közli: A német csapatok által elfoglalt területek közrendjének biztosítása érdekében, a Führer Seyss Inquart minisztert az elfoglalt holland területek biztosává nevezte ki. Seyss Inquart polgári téren a legfelsőbb hatalmat gyakorolja és egyenesen Hitler vezér és kancellárnak van alárendelve. Utasításainak keresztülvitelére felhasználhatja a holland hatóságokat. A katonai jogok gyakorlását Hollandia katonai parancsnoka végzi. A holland törvények oly mértékben maradnak érvényben, amennyire azok összeegyeztethetők a megszállással. Hitler birodalmi vezér rendelete értelmében Seyss Inquart Hollandia birodalmi biztosa névvel Hága lesz.

A világháború után Belgiumhoz csatolt német területek ismét a birodalomhoz tartoznak

Berlin. (Rador). A német távirati iroda közli: Május 18-án Hitler vezér és kancellár rendeletet adott ki és abban közölte, hogy azon területek, amelyeket a versaillesi békekötés után a német birodalomtól Belgiumhoz csatoltak, ismét német birtokba mennek át.

Ennek következtében ezeket a területeket nem szabad az ellenségtől visszafoglalt területeknek tekinteni, mivel azok lényegében mindig Németországhoz tartoztak. Ennek következtében Hitler vezér és kancellár elrendelte, hogy Eupen, Malmedy, Moresnet, amelyeket a versaillesi szerződés következtében elidegenítettek a német birodalomtól, mártól ismét Németországhoz tartoznak. A fentemlített területek Renan tartományhoz tartoznak. A fenti rendelkezés végrehajtásának módját később közlik.

II. Vilmos volt császár ismét Németországban

Berlin. Megbízható helyről nyert értesülés szerint több külföldi lap közli, hogy II. Vilmos volt német császár pár nappal a német csapatok hollandiai bevonulása után elhagyta Doorn-t és huszávi távollét után megint Német földre lépett. A híradások szerint először harmadik fiánál, Oeltzenbe szállt meg, majd egyik lányának Braunschweig melletti erdőbirtokára utazott, ahol Németország egyik legszebb erdőszelvényében rendezkedett be ideiglenesen.

A német sajtó a császár hazajövetelével

kapcsolatban semmit sem ír s egyelőre az is ismeretlen, hogy II. Vilmos hazajövetele végleges-e, vagy csak a háború tartamára szól. Kevésbé ismert tény, hogy a Hohenzollern-ház németországi birtokait sem a világháború

utáni szociáldemokrata uralom, sem pedig a nemzeti szocialista kormányzat nem bántotta és a császári háznak közel félmillió hold földje van saját kezelésben a birodalom területén.

Rotterdam pusztulása

Páris. (Rador.) A párisi holland követ-ség szombaton este kiadott közleményében a Rotterdam városának rendszeres bombázása következtében elesett polgári lakosság számát 100 ezer főre, azaz a lakosság egy-ötödére teszi. A város épületeinek egyharmada romokban hever.

Páris. (Rador.) A Hollandiában és Belgiumban harcoló szövetségesek a holland hadianvág legnagyobb részét megmentették és a holland légitájaknak sikerült a szövetségesek birtokában levő területre jutni. A Seeland tartományban harcoló holland katonák is megmenekültek és most a többi szövetséges csapatok kötelességében küzdenek.

Belga óceánjárót súlyosztottak el a német repülőgépek Ostende közelében

London. (Rador.) A Ville de Bruges nevű 13.869 tonnás belga óceánjáró hajó, amely ezelőtt a President Harding nevet viselte és amely amerikai lobogó alatt volt, ejtenséges bombatalálat következtében Ostende közelében elsüllyedt. A hajó személyzetét négy tengerész kivételével megmenekítették.

Ciano gróf beszédet mondott Milánóban

Milano. (Rador.) Ciano gróf olasz külügy miniszter Milánóban beszédet tartott, amelynek során többek között a következőket mondta:

— Szólok a régi fascista harcosokhoz és a fiatalabb évfázatokhoz egyaránt Olaszországnak a jelenlegi európai eseményekben hallatnia kell szavát és az olasz nép szavát hallani is fogják. Olaszország nem maradhat ki az európai népek nagy küzdelméből és nemzeti törekvésének eredményesnek kell lennie. Az olasz nép a legteljesebb bizalommal viseltetik a Duce iránt, aki az élen áll úgy a békében, mint a háborúban. Ha a Duce kiadja a jelszót, ismét menetelni fogunk.

Milano fascistái! Ha a Duce kiadja a jelszót, ti is meg fogjátok azt kapni. Milano akkor újból talpraáll és ismét tettekkel bizonyítja be hűségét a Duce s az ország iránt.

Az Abessziániában győztes olasz nép és a diadalmasan végigharcolt spanyol népnek joga van ahhoz, hogy végre nemzeti törekvéseit maradéktalanul megvalósítsa. Beszéde végén Ciano gróf éltette a Ducét. A milánói lakosság ezután óriási ünneplésben részesítette a Ducét.

Olasz hajó körutja a Földközi-tengeren

Genua. (Rador.) Az „Augustus” olasz posta hajó 1500 utasával a fedélzetén vasárnap körutazásra indult a Földközi-tengeren. A hajó megáll több olasz és külföldi kikötőben, aztán pedig Triestből Amerikába indul.

Beyruthba utazott a török vezérkar főnöke

Istanbul. (Rador.) Inonü köztársasági elnök szombaton összehívta a minisztertanácsot és fontos megbeszélést folytatott Saydan miniszterelnökkel, valamint Csakmag tábornaggal, a török vezérkar főnökével. Csakmag vasárnap fontos megbízatással több magasrangú katonatiszt társaságában Beyruthba utazott. Illetékes körökben kijelentették, hogy a vezérkari főnök utazását már régóta tervezték. Weygand tábornok és más szövetséges tábornokok többszörös ankarai látogatásának viszonzásaképpen, de azt több ízben el kellett halasztani az általános helyzet miatt.

Lloyd George Moszkvába utazik?

Stockholm. (Rador.) Lapjelentések szerint Moszkvában az a hír járja, hogy Lloyd George állítólag az orosz fővárosba utazik. Ezt a hírt a Szovjet sajtó igen erős hangsúlyozással közli. Moszkvai hírek szerint Lloyd George az utóbbi 24 óra folyamán többször tanácskozott Maiszky londoni szovjet nagykövettel. A

megbeszélések állítólag igen nagy jelentőségűek. A fenti hír megerősítése szorul.

Róma. A Messagero párisi jelentése szerint diplomáciai körökben úgy tudják, hogy a francia külügyminisztérium protokollfőnöke megkérdezte a francia kormány mellé akreditált diplomáciai testületek vezetőit, hállandók-e követni a francia kormányt esetleg Franciaország más helyére, sőt esetleg Franciaországon kívül eső helyre is, ha a főváros, vagy éppen az ország területének elhagyása szükségessé válik.

Stockholm. (Rador.) A svéd lapok közlik a Moszkvában tárgyaló svéd bizottság vezetőjének nyilatkozatát. A bizottság vezetője kijelentette, hogy a tárgyalások kitünően folynak és a svéd-orsz kereskedelmi forgalomban Pezsamo finn kikötőnek igen fontos szerepe lesz.

Volt elnökjelöltek bevonásával koalíciós kormányt akar alakítani Roosevelt

Newyork. (Rador.) Roosevelt elnök tekintettel az európai válságra koalíciós kormányt akar alakítani. Ebbe az új kormányba hír szerint meghívta Landon, az 1938. évi elnökválasztás alelnökjelöltjét és Knoxot, aki ugyanakkor elnökjelölt volt Landon a hadügyminiszteri tárcát, míg Knox a hadügyi tárcát kapná.

Washington. Roosevelt elnök fogadta Pershing tábornokot, a világháborúban résztvevő USA hadsereg volt főparancsnokát, aki világsreggelin is vendégül látott. Ugyancsak fogadta az elnök az Egyesült-Államok iparának vezetőit is. Hadfelszerelési ügyekről tárgyaltak. A Reuter iroda közli, hogy a szövetségesek áprilisban 15 millió dollár értékű repülőgépet kaptak az Egyesült-Államokból.

Hull külügyl államtitkár az elszigetelődés, Lindbergh a beavatkozási politika ellen foglalt állást

Newyork. (Rador.) Hull külügyminiszter vasárnap este mondott rádióbeszédében kijelentette, mindenki téved, aki azt hiszi, hogy Amerika elszigetelheti magát az Európában folyó háborútól. Még jobban téved, aki abban bíz, hogy az esetleges elzárkozás megmenntené Amerikát a háború következményeitől.

Washington. (Rador.) A német távirati iroda jelenti: Lindbergh ezredes, a kiváló repülő vasárnap nagy rádióbeszédében arra kérte Amerika lakosságát, hogy ne hagyja magát befolyásolni attól, amit az utóbbi napokban beszélnek, és pedig az invázió veszedelemének közeli lehetőségétől.

Az Egyesült-Államok lakosságának nincs semmi félnivalója — mondotta Lindbergh — ha tartózkodik az európai ügyekbe való beavatkozástól. Amerikát nem tevégeti háborús veszély az európai ügyek miatt.

Csak az Egyesült-Államok bizonyos elemek azok, akiket felelősség terhel majd, ha Amerika résztvenne a háborúban, ezek az elemek azonban bármily befolyásosak csak elenyésző kisebbséget képeznek a lakosságnak. Ez a kisebbség tartja birtokában az amerikai sajtót, ez uszít a háborúra és ez befolyásolja a közvéleményt.

Lindbergh ezredes ezután az Egyesült-Államok külpolitikáját bírálta, amit az utóbbi hónapokban folytat, mert ez a külpolitika sem erős, sem barátságos, sem békés nem volt, hanem csak a győzők és legyőzöttek gyűlöletét hívta ki az Egyesült-Államok ellen, bármily legyen is a háború vége. Az ezredes végül felhívta az amerikai népet, hogy távolítsa el azokat az elemeket, amelyek csak saját hasznukat nézik akkor, amikor idegen hatalmakat szolgálnak.

Uránia mindig vezet!

Eőadások: 3, 5, 7.15, 9.15 órákor.

MA PREMIER!

Telefon: 1232.

Minden idők legnagyobb, legszenzációsabb, legragyogóbb filmje:

Oz, a csodák csodája

A leghazarabb rendezés, a legérdekesebb cselekmény, a leggyönyörűbb kiállítás:

Oz, a csodák csodája

Ez a film mindenki filmje! Mindenkinek meg kell nézni! Főszerepekben: Judy Garland, a 17 éves bakfis énekesnő, Frank Morgan. Ragyogó színes film. Csodás melódiajú zene. Jegyelővétele délelőtt 11 órától. A nagy érdeklődésre való tekintettel jegyekről, a nálato: előre gondoskodni. — Legujabb híradók!

SZÉPSÉGE ÉRDEKÉBEN

használja naponta a Richard Hudnut cég kiváló minősége által világhírű készítményeit.

PUDER, KRÉM, ARCROUGE, AJAKROUGE

RICHARD HUDNUT

Szépségápolás

PARIS-NEW-YORK

A moszkvai Trud című lap Roosevelt politikai magatartását vizsgálva azt írja, hogy az USA a nyugati szövetségesek felé való együttműködés irányába hajlik.

Dr. Demian Aurel tájékoztatója a lakbérleti illeték fizetésének módozatairól

Szükség esetén a bérleti szerződés hat vagy három havi időtartamra is köthető

Az Aradi Közlöny annak idején részletesen megemlékezett arról a rendelet-törvényről, amelynek értelmében a városi bérleti illetékek — amelyek etudvalevőleg a bérlőt terhelik — az új költségvetési évtől kezdődően nem közvetlenül a város pénztárába fizetendők be, hanem azokat az államkincstár hajtja be, még pedig a bérleti szerződések illetékezésével egyidejűleg. Közöttük azt is, hogy az Aradi Háztulajdonosok Szindikátusának elnöke, Demian Aurel dr. képviselő emlékiratot juttatott el több képviselőársával együtt a belügyminiszterhez, akitől a régi rendszer visszaállítását kérte, a következő indokollással: Az új rendszer bizonyos nehézségeket okoz. A bérlők sokszor olyan rossz anyagi körülmények között vannak, hogy a háztulajdonos előlegezi számukra az említett illeték összegét és azt később hajtja be a bérlőtől. Eddig ezt az illetéket részletekben lehetett fizetni, míg most a pénzügyigazgatóság a bérleti illetéket arra az időtartamra követeli, amelyre a bérleti szerződést kötötték, vagyis egy egész évre, mert hiszen a bérleti szerződések rendszerint egy évesek. Ennek az illetéknek egy összegben való kifizetése pedig nehézségbe ütközik és erre való tekintettel kérik az érdekeltek a régi rendszer visszaállítását.

A kérdéssel kapcsolatban beszélgetést folytunk Demian Aurel dr. képviselővel, aki munkatársunknak a következőket mondotta:

— A miniszteriumból kérésünkre válasz még nem érkezett, de írásban kaptunk arra, hogy kérésünk kedvező elintézését nyer és a szóban levő intézkedést megváltoztatják. Addig is azonban, amíg az újabb intézkedés megérkezik, mindenki köteles szigorúan tartani a törvényt és ezért kötelességemnek tartom az érdekelteket az alábbiakra figyelmeztetni:

— Aradon a városi lakbérleti illeték a következőképpen alakul: Tényleges katonáknál, tényleges szolgálatot teljesítő rendőrököknél és hadirokkantak, hadijövevények, hadiárvaik esetében 1 százalék, köztisztviselők és köznyugdíjasok esetében 2,5 százalék, a többi bérlőknél 5 százalék. A 6000 lelnél kisebb összeget kitevő évi lakbért fizető bérlők mentesülnek a fenti illeték fizetésének kötelezettsége alól.

— Az új bérleti szerződéseket vagy ezek hiányában a szóbeli szerződés bejelentését, mint eddig, ezen túl is három példányban kell kiállítani abban az esetben, ha a bérlet nem lakás. Ezen bérleti szerződések után a bérlő köteles 1,80 százalék aránylagos illetéket fizetni a tiszta bér után, abban az esetben pedig, ha a bérlet tárgya gyárhelvőség vagy termelési műhely, akkor az aránylagos illeték 2,40 százalék, ugyanakkor a tiszta házbér után. Mindkét esetben fizetendő még 1 százalék repülőilleték úgy

a házbér, mint a mellékdíjak összege után.

— Azon bérleti szerződéseket vagy szóbeli szerződés bejelentésére vonatkozó nyilatkozatokat, amelyek lakások bérbeadására vonatkoznak, ezen túl négy példányban kell elkészíteni. Ezek esetében is le kell róni a tiszta házbér után az 1,80 százalékos aránylagos adót, valamint a mellékdíjak és a házbér után az 1 százalék repülőilletéket, de ezen túl le kell fizetni a lakásokra vonatkozó bérleti szerződések, illetve nyilatkozatok esetében a bérlőt terhelő lakbéradót, valamint az 1 százalékos tűzoltódíjat is. Ezt a célt szolgálja a szerződés, illetve bejelentés negyedik példány, amely bérletmentes. Az utóbbi két illetéket a mel-

lékdíjak után is le kell róni.

— Mint említettem, a törvény értelmében a fenti illetékek a bérlőt terhelik és a háztulajdonosnak nincs egyéb kötelezettsége, mint hogy bérlőjével akár írásbelileg, akár szóbelileg szerződést kössön és gondoskodjék arról, hogy a szerződés, illetve annak létezését igazoló nyilatkozat a szerződés megkötésétől számított 30 napon belül a kerületi adóhivatalnál illetékezés végett bemutatassék.

— Tekintettel arra, hogy a lakbérleti illeték egy évre való kiegyenlítése egyes bérlők számára nehézséggel jár és annak figyelembevételével, hogy kérésünk előreláthatólag már a közeljövőben kedvező elintézési nyert, azt ajánlom, hogy olyan esetekben, amikor a bérlőknek nem áll módjukban az egész bérleti évre járó illeték egy összegben való kifizetése, a szerződéseket egy év helyett csak hat hónapra, vagy három hónapra kössék, amely idő lejártával természetesen új szerződéseket kötelesek kötni és ezeket további hat, illetve három hónapra kell illetékeztetniük.

Január 1-ig visszaható érvénnyel életbelépnek a városi közüzemek új díjtételei

Megdrágul a személfuvarozás és a vizóra-díj — A közúti gépkocsi-szolgálat viteldíját január 1-től kezdődőleg emelik

Az aradvárosi üzemek illetékében az újonnan életbelépő szabályrendelet értelmében lényeges változások történnek. Az említett változásokra vonatkozó új szabályrendeletet a közúti üzemek bucaresti-i legfelsőbb tanácsa még 1939. december 7-én jóváhagyta, a szabályrendelet azonban csak most jelenik meg a város hivatalos lapjában, amely egyben azt is közli, hogy az új szabályzat intézkedései 1940. január elsejétől visszamenőleg lépnek életbe, tekintettel arra, hogy a városi üzemek költségvetése a város költségvetésétől eltérően január elsejéig számítható.

Ennek következtében az időközben január elseje óta behajtott összegek és az új illetékek közötti különbözetet utólag hajtják be, míg oly esetekben, amikor csökkentésről lenne szó, az adózó javára írják.

Az illetékek módosításai elsősorban a háztulajdonosokat érintik közelről. A lényegesebb módosítások között szerepel, hogy a vizóra havi díjait átlagban 50 százalékkal emelte a város. Így a 13 milliméteres vizóra havi díja ezennél 45, a 20 milliméteresé 50, a 25 milliméteresé pedig 60 lei lesz. Fontos újítás, hogy a jövőben a shone-csatornák után a háztulajdonosoknak havi 25 lei illetéket kell fizetniük. Azon épületek esetében, ahol vízvezeték nincsen és ahova csak a shone csatornát vezeték be, ez az illeték havi 40 lei.

A személfuvarozási díjakat is teljesen új alapokra fektették és a legjelentősebb emelést itt hajtották végre.

Aradvárosát a személfuvarozás szempontjából három részre osztották és elrendelték, hogy a háztulajdonosok a személfuvarozási díjat a ház lakbérértékével arányban fizessék. Az első csoportba tartozó utcákban lévő házak tulajdonosai ezen a címen a lakbérérték (valoarea locativa) 3, a második csoportba tartozó házak tulajdonosai a bérérték 2 százalékát, míg a harmadik csoportba tartozó házak tulajdonosai a bérérték 1 százalékát fizetik.

Ennek az új rendezésnek következtében a belvárosi házak terhei gyarapodnak, a külvárosi há-

zak terhelben viszont bizonyos csökkenés áll be. Foglalkozik a szabályrendelet a háztulajdonosok által fizetendő köztisztviselési illetékekkel is.

Ebből a szempontból a várost ugyancsak három csoportba osztották. Az első csoportban lévő házak után az illeték a ház hosszának folyómétereit alapul véve, folyóméterenként 21 lei. Ezt az illetéket azonban csak a 11 méterig terjedő folyóméterek után kell fizetni, míg a 11 folyóméteren felüli hosszúság illetékmentes. A második csoportban lévő házak után 20 méter hosszúságig hajtható be illeték, amely folyóméterenként 25 lei, a külvárosi házak esetében az illeték csak a 20 méterig terjedő hosszúság után fizetendő, még pedig folyóméterenként 10 lei.

Megemlékezik a szabályrendelet arról is, hogy a közüzemek működéséről szóló 1938. május 7-iki törvény értelmében

vízvezeték-szerelők csak abban az esetben működhetnek, ha előzetesen vizsgát tesznek a városi üzemek által kinevezett bizottság előtt, annak megállapítása végett, hogy elegendő szakismerettel rendelkeznek-e.

Ezt az intézkedést eddig nem hajtották végre, az új szabályrendelet megjelenése után azonban erre valószínűleg rövidesen sor kerül. A szabályrendelet értelmében ennek

a vizsga-díja 1500 lei.

Módosítja a szabályrendelet a városi jeggyár által forgalomba hozott jeg árát is, ez az emelés azonban csak június elsején, vagy esetleg később lép életbe. Az új árak a következők: Egy tábla jeg 12 lei (eddig volt 11 lei) fél tábla jeg 8 (volt 7), házhoz szállítva egy tábla jeg 16 lei (volt 14), fél tábla házhoz szállítva 8 (volt 7). Bérlet: napi egy tábla 400 lei (volt 340 lei), fél tábla 220 lei (volt 180). Köztisztviselők és nyugdíjasok részére egy tábla jeg havi 340, fél tábla 190 lei. A nagyfogvasztók, mint: a vendég-ök, cukrászdák, huszár-ök, stb. részére a város olcsóbban is szállítja a jeget megállapodás szerint.

Ugyancsak június elsején lép életbe az autbuszjegyek új ára. A város az autbuszjegyek árát egy leuval emeli. Ami az autbuszbérleteket illeti, ezeknél

változatlanul érvényben maradnak az eddigi 75, 60, illetve 50 százalékos kedvezmények, azzal a különbséggel, hogy a napjegyeknél életbeléptetett emelést a bérletekhez is hozzászámítják.

Földrengés Olaszországban és Kaliforniában

Londón. (Rador). Vasárnap reggel a West Bromwich-i intézetben erőteljes földrengést jelztek a készülékek. Az első földlökés hajnali 5,48 órakor történt, míg a második földrengést 5,58 órakor jelzték a készülékek. Kiterjedésében a legnagyobb és legerősebb földrengés 6,25 órakor volt. A készülékek jelzései szerint a földrengés Japán és Keletindia között volt, vagy Középamerika táján. Egy másik távirat arról számol be, hogy vasárnap reggel Kalifornia középső részén is földlökéseket éreztek.

Róma. (Rador). A Foggia tartományban levő San Severoban vasárnap reggel erőteljes földrengés volt. A lakosság félelmében elmenekült a házakból.

Newyork. (Rador). Vasárnap reggel Kaliforniában heves földrengést figyeltek meg. A földrengés következtében több ház összedőlt, a táviró és telefonvezetékek sok helyen megrongálódtak.

CORSO

Kedden, szerdán és csütörtökön utoljára!

3, 5, 7.15, 9.30

Hajmássy Ilona és Eddy Nelson

„BALALAJKA“

Utólérhetetlenül gyönyörű filmje, a

Dánia és Norvégia elfoglalását bemutató Híradók!

A közeljövőben bekövetkezik a köztisztviselői fizetések rendezése

jelentette be Aradon Toni nemzetnevelésügyi alminiszter

Vasárnap délelőtt tartotta meg rendes évi közgyűlését az aradmegyei tanítók szövetsége. A közgyűlés alkalmából Aradra érkezett D. V. Toni nemzetnevelésügyi alminiszter, valamint T. Iacobescu, a tanítók szövetségének országos elnöke. A vendégeket az aradi állomáson a helyi polgári és katonai hatóságok vezetői, valamint a nagyszámú összegyűjtött tanítók és az iskolai növendékek fogadták. Az orthodox katedrálisban megtartott istentisztelet után a vendégek a Kulturpalotába vonultak, amelynek nagyteremében a közgyűlés ünnepélyes megnyitót ülése folyt. Igrisan Lazar tanfelügyelő, az aradmegyei tanítók szövetségének elnöke mindenekelőtt üdvözölte a vendégeket, majd pedig utalt a tanítók közelmúltban kifejtett tevékenységére és beszámolt róla, hogy a tanítók a növendékekkel együtt résztvettek a mezőgazdasági offenzívában, gyümölcsfák ültetésében és gondoskodtak az iskolai káninok megszervezéséről, amelyek száma Aradmegyében 250-re emelkedett. Hangsúlyozta, hogy Aradmegye egyike azoknak a megyéknek, ahol a legkevesebb az analfabéta és jelenleg az iskolakötelesek 98 százaléka rendszeresen látogatja az iskolát Aradmegyében. Beszédre befejező részében kegyelettel emlékezett meg Iosif Moldovanról, a közelmúltban elhunyt aradi tanfelügyelőről, majd pedig külön üdvözölte a nyugdíjas tanítókat, akiket a szövetség tiszteletbeli tagjainak nyilvánítottak. Igrisan Lazar beszédére ezután Stavrescu tábornok, Ionescu Iuliu dr. megyei prefektus, Turic Cajus jelkés a püspökség képviselőjében, Al. Constantinescu tanár a középiskolai tanárok szövetsége képviselőjében, Cotioiu Romulus dr. a Nemzeti Ujjászületés Frontja aradi ágazatának elnöke a Front nevében, Dimitrie Olariu a nyugdíjas tanítók részéről, valamint T. Iacobescu a tanítók szövetségének országos elnöke válaszoltak és üdvözölték a közgyűlést.

Ezután emelkedett szólamra Toni alminiszter, aki meleg szavakkal emlékezett meg a szövetség munkájáról, majd pedig így folytatta:

— Egy esztendője, hogy az őrség állapotában vagyunk. Nem a riadó, hanem az őrség állapotában. Miliók vonultak a zászlók alá és ezek között tízezrek voltak a tanítók. Jelenleg a tanítói és a tanári karunk több, mint ötven százaléka katonai összpontosításon van. Megnyugvással jelenthetem, hogy az iskolákban a munka ennek ellenére zavartalanul folyik tovább, ami elsősorban a tanítónők és tanárnők, a nyugdíjasok, valamint a jelkészek áldozatkészségének tudható be.

— A tisztán elméleti jellegű iskolának már nincs helye. Az iskolának szoros kapcsolatot kell tanítani az élettel. Nem mulasztatom el, hogy ne emlékezzem meg a strajer-szervezetről. Ez végzi az ifjúság egészséges szemében való nevelését és ennek tudható be, hogy sikerült kiragadnunk az

ifjúságot az anarchiába vesző individualizmus karmaiból.

— Ami a tanítók fizetésének rendezéséről illeti, ez nem valószínűleg most olyan mértékben, ahogyan szeretnénk, mert hiszen elsősorban minden áldozatot a nemzetvédelem érdekében kell meghoznunk. A jelenlegi helyzet ellenére azonban — amin azt a miniszterelnök ur annak idején bejelentette —, a fizetések összhangba hozatalára, harmonizálására mégis sor kerül és lehet, hogy az erre vonatkozó törvény már június elsején megjelenik. Ez a rendezés különösen a kezdő köztisztviselők fizetésénél érezteti majd hatását, de javulást hoz a többiek helyzetében is. Külön kívánok megemlékezni arról, hogy a törvény emeli majd a gyermekek után járó családi pótlékot is.

A diszülés befejezése után a vendégek és a tanítók az Iparos Otthonba vonultak, amelynek vendéglőjében közeledően vettek részt.

Délután négy órakor a városházán folytatták a közgyűlést T. Iacobescu elnökletével. Ennek során több szakmai jellegű kérdés vitáztak meg. Este az alminiszter résztvett a Kulturpalotában

A HABZÓ FOGPÉP

rendezett diszhangversenyen.

Hétfőn délelőtt Toni alminiszter a tanítóképzőt látogatta meg, ahol megelégedésének adott kifejezést a látottak fölött. A délelőtti órákban az alminiszter Temesvár felé folytatta útját.

Május 20-iki hatállyal életbelépett Aradon az üzletek nyári zárórája

Az aradi munkafelügyelőség 304—1940. számú átiratával közli, hogy az idén Aradon az üzletek nyári zárórája május 20-iki hatállyal lép életbe és ez a záróra a munkaügyi miniszterium 1939. július 10-iki, 25222. számú rendeletében foglalt intézkedéseknek megfelelően lép életbe, vagyis a nyári záróra ugyanúgy alakul, mint az elmúlt esztendőben, azzal a különbséggel, hogy az idén előbb léptették életbe.

A munkaügyi miniszterium 25222—1939. számú fent említett rendelete a következőképpen intézkedik:

1. A rövidáru nagykereskedők délelőtt 13 és 15 óra között tartanak zárva, délután pedig 13 órától 18 óráig lesznek nyitva.
2. A festéküzletek reggel 7 órától déli 13 óráig és délután 16 órától 19 óráig tartanak nyitva.
3. A vaskereskedések délután 13 és 15 óra között zárnak és 13 órától 18 óráig tartanak nyitva. Szombaton ezek az üzletek reggel 7 órától délután 14 óráig tartanak nyitva délután pedig zárva maradnak és al-

kalmazottaik délután 14 órától hétfő reggelig szabadságot élveznek.

4. Déli 13 órától 16 óráig zárva és 16 órától 19 óráig maradnak nyitva, szombaton pedig 16 órától 20 óráig lesznek nyitva az alábbi árukat forgalomba hozó üzletek: rövidáru, diszmuáru, kalap, sapka, bőr, szij, szövet, szőnyeg, utazási cikkek, kefék, kosarak, fehérnemű, divat, illatszer, cipő, ruha, ékszer, óra, ezüst, fém, kép és műérték, szőrmék napernyők, takarmánycikkek, magvak, butor, kárpitosáru, díszítések, vas, ablak, háztartási cikkek, porcellán, üveg, kályha, fa, sport és automobiláru, mész, cement, drogueria, fegyver, kerékpár, ipari gépek, építészeti cikkek, fűzők, fűrészáru, szén, tűzifa, gabona, műszaki cikkek, festődek általában gyapjú, gyapot, könyvek, hangszerek, fényképezési cikkek.

5. A vegyeskereskedések és élelmiszerüzletek délelőtt 13 és 16 óra között zárnak, 16 és 20 óra között maradnak nyitva, szombaton pedig 16 és 21 óra között.

Országszerte árvizveszélyt okozott az esőzés

Zavarok a vasuti forgalomban

Összeütközött a Bucuresti—Nagyvárad közötti személyvonat egy másik szerelvényvel

Bucuresti. A 48 óra óta tartó esőzés szármós vasuti vonalat vízzel árasztott el és gátolja a közlekedést különösen Moldovában és Bucovinában.

A CFR igazgatóságához érkezett tegnap esti jelentés szerint a 3091 számú Bucuresti—nagyvárad közötti személyvonat a vadulcrisui állomáson összeütközött a 468 számú vonattal. Mindkét szerelvény mozdonya és hat személykocsi kisklott. Az utasok között pánik keletkezett, ötven megsebesültek.

Nagyváradról jelentő távbeszélő az Aradi Közlöny tudósítója: A több nap óta tartó esőzés következtében Nagyvárad több telepét ismét víz borítja.

Az erős esőzések folytán megáradt Pecapatak kiöntött és elárasztotta az ugynevezett Krumpliföldet és az Öss-telepet is, ahol több ház lakóit ki kellett lakoltatni. A Körös vize is jelentős mértékben emelkedett és a hivatalos jelentés szerint az áradás fokozódásától és komoly árvizveszélytől kell tartani.

A mérnöki hivatal utasította a Spar téglagyár tulajdonosait, hogy a gyár körül védőgátat emeljenek. A védőgátak építését ugyan megkezdték, de a Körös vízének rohamos emelke-

dése következtében a víz behatolt a gyártelepre, amely most víz alatt áll.

Bucuresti. Az Oltuz és a Casin-folyók kiáradtak és a partokon lévő házakat, földeket elöntötték. A fenyegetett területeken lévő házból az illetékes hatóságok megkezdték a kilakoltatást.

Buzau-ból jelentik, hogy az utóbbi napok esőzései következtében a megye területén lévő folyók ugyancsak megáradtak és számos falut elöntöttek. A vízúradat elsodort néhány hidat, így a közlekedés is megszakadt. A Ramnicul Sarai-ból érkező hírek szerint ugyancsak nagy árvizveszély fenyeget. Ramniceni községet elöntötte az árviz. 150 ház a víz alatt áll. E faluból 600 szarvasmarhát, 360 lovat és 1900 juhot sodort el az árviz, de egyrészüket a legnagyobb nehézségek árán sikerült megmenteni. Tataru községben 75 házat ugyancsak elöntött a szennyes áradat, a lakosokat a katonaság mentette meg az árvizben roskadozó épületek padlásairól. Maicanesti községben 120 ház került víz alá, a víz magassága itt két méter. Sok ház összeomlott és a községi kórház teljesen a víz alá került.

Belciug, Moldova Munteni és Gradinele községeket szintén elöntötte a kiáradt folyók.

Revolveres éjszakai rablótámadás Kolozsváron

Kolozsvárról jelentő távbeszélő az Aradi Közlöny tudósítója: Vakmerő rablótámadás történt hétfőre virradó éjszaka Kolozsváron. Eddig még ismeretlen tettesek hajnali 2 óra tájban behatoltak a Băii-ucca 3. szám alatti házban lakó Ulrich Lajos nyugalmazott postai felügyelő lakásába. Az ajtó felkészítésének zafára felébredt Ulrich Lajos cselédleánya, aki regltséget akart szaladni, de a rablótámadók egyike revolvert rántott elő zsebéből és felívással fenyegette a megrémült leányt, akit a szoba egyik sarkába kényszerítettek és revolverrel halgatásra kényszerítették.

A zafra felébredt a 82 esztendőes nyugdíjas tisztviselő is, aki szembeszállt a rablókkal. Ezek azonban földro tepertek, revolverrel többször felbeverték, majd száját beömlték, mire eszméletét veszítette. A rablótámadás tettesei ezután hozzáfogtak a lakás kioltásához, de szándékukat nem valósíthatták meg, mert az Ulrich Lajossal szomszédos lakásban lakó

Kallós József énekművész felesége, aki miután meggyőződött a zaf okáról, földszinti lakásának ablakán keresztül az uccára ugrott és rendőrért szaladt.

A revolveres rablók, úgy látszik, megneszelték a veszélyt és menekülni igyekeztek, de az uccán szembe találkoztak a futólépésben érkező rendőrszemmel, mire irányt változtatva, igyekeztek eltűnni.

A rendőr megállásra szólította fel a menekülőket és mivel azok nem álltak meg, többször utánuk lött, de a golyók célt tévesztettek.

Az izgalmas hajszá közben a merénylőknek sikerült az éj sötétjében elmenekülni. Kézrekerítésükre széleskörű nyomozás indult. A merénylők útjainak következtében sulvosan sebesült postai felügyelőt szanatóriumba szállították.

FORUM FILMSZÍNHÁZ.
TELEFONSZÁM 20-10

Ma utol'ára !

Az indián eskü

Shirley Temple

Randolph Scott

MA: 5, 7.15 és 9.30
3 órakor matiné

Két film egy műsorban !

Newyorki gangszterek

Charles Eickford

Ann Dvorak

ARADI KOZLONY

6 évfolyam 11. évfolyami KOZLONY

Beszereksztó és Kiadóhivatali ARAD, Bul. Reg. Maria No. 19.

Előfizetési árak:

6 évfolyam 420 lel | Negyedévi 110 lel | Egy hó: apra 70

Anyák napja

A református egyházban vasárnap, május 19-én, két helyen tartottak nagyszerű anyáknapi vallásos ünnepeket. Az egyik a Mosóczy-telepi imaházban volt...

Az aradi Lutheránus Nőegylet vasárnap délután öt órai kezdettel, Anyák Napja alkalmából pompásan sikerült műsoros délutánt rendezett az evangélikus templomban.

Olga Jugoszláv hercegnő váratlanul vissza utazott Londonból Belgrádba. Londonból jelentik: Olga jugoszláv hercegnő, Pál kormányzóherceg felesége pénteken elhagyta Londont és váratlanul visszautazott Belgrádba.

Topa Petre egészségügyi alminiszter aradi látogatása. Topa Petre egészségügyi alminiszter hétfő délután 4 órakor Buteanu egészségügyi főfelügyelő kíséretében autón Aradra érkezett.

Flora (volt Reusz) jéggyár. Tel. 1141

SUCHARD BIBOROS ÉRSEK LETT PÁRIS ÉRSEKE. Vatikánvárosból jelentik: A Verdor párisi biboros-érsek halálával megürült párisi érsekséget a Szentzsák Suchard, római biboros-érsekkel töltötték be.

Hitler főhadiszállásán fogadta az új olasz nagykövetet, Berlin. (Rador.) A Német Távirati Iroda jelenti: Hitler vezér és kancellár a vezéri főhadiszálláson fogadta Dino Almerit, az új berlini olasz nagykövetet, aki átadta megbízólevelét.

Kedden nem dolgoznak a közhivatalok. Bucuresti. A mai napon, május 21-én, Szent Constanthin és Eleara napján a közhivatalokban szünetel a munka és az iskolákban is szünetel a tanítás.

Bulgár rizs a román piac számára. Bucuresti. A bulgár minisztertanács jóváhagyta, hogy Romániába 1200 tonna rizst exportáljanak.

Lengyel gimnázium Magyarországon. Szegedről jelentik: A menekült lengyel gyermekek számára Balatonszamárdin felállított ideiglenes lengyel gimnáziumot Szegedre helyezték át.

Százhetvenmillió kölcsön a bucuresti-villanyüzemnek. Bucuresti. Királyi rendelettel a letétipénztárt felhatalmazták, hogy a bucuresti-villany és gáztársaságnak 170 millió lei kölcsönt nyultsanak, amelyet 9 éven keresztül törlesztendő 6 százalékos kamattal adnak.

Horthy István elnöki tanácsos a MÁV igazgatóságának elnöke. Budapestről jelentik: A magyar iparügyi miniszter előterjesztésére Horthy István elnöki tanácsos a minisztertanács június elsejével a MÁV igazgatóságának elnökévé nevezte ki.

Bizonytalan időre elhalasztották a horvátországi képviselőválasztásokat. Zágráb. (Rador.) A kormány rendeletére a vasárnapra kitűzött horvátországi képviselőválasztásokat bizonytalan időre elhalasztották.

Elhunyt budapesti egyetemi tanár. Budapestről jelentik: Méhes Zoltán műegyetemi tanár ma, 75 éves korában elhunyt.

Ki kell függeszteni az üzletekben a 2 százalékos nemzetvédelmi illetékről szóló rendelkezéseket. Az aradi kivetési pénzügyigazgatóság közli, hogy a 2 százalékos rendkívüli nemzetvédelmi illetékekkel kapcsolatos rendelkezéseket összefoglalva kinyomtatják és a pénzügyminisztérium rendelkezésének megfelelően ezt a nyomtatott szöveget minden egyes üzletben ki kell függeszteni azzal a céllal, hogy a vevők tájékozódhassanak az abban foglalt kötelezettségekről.

Saját vérével írta meg levetelt kérényét egy japán leány

A japán állami repülőakadémia felvételi pályázatát hirdették, amelyre 1340 kérény futott be közöttük egy laganobeli fiatal japán leány kérénye, amely teljes egészében embervértől volt írva. A fura kérény nagy fellármást keltett és az akadémia egyik igazgatója úgy határozott, hogy nem lehet elutasítani annak a leánynak a kérényét, akinek hazaszeretettől vezérelve, saját vérével írta meg felvételi kérényét.

Felülvizsgálták az importőrök ellen alkalmazott büntetéseket. Bucuresti. Jelentés szerint a külkereskedelmi minisztérium felülvizsgálat alá vette az importőrökkel szemben alkalmazott büntetéseket.

Elhalasztották a bucuresti-i magyarság iskolamajálisát. Bucuresti. Jelentették, hogy a bucuresti-i református egyház az idén is megrendezi nagyszabású majálisát, melynek tiszta jóvedelmét évről-évre a bucuresti-i magyar elemiskola fenntartási alapjára fordítják.

Illustration of a man running with a newspaper, titled 'Haborus idők' (War times). Below the illustration is the text: 'Figyelmeztetem, hogy már leszállunk a villamosról'.

Olasz-japán barátkozás. Nápoly. (Rador.) Saitó, az Olaszországba küldött japán bizottság vezetője, rendkívüli nagykövet, Nápolyba érkezett és felhívással fordult az olasz néphez. Eszerint a japán nemzet a legnagyobb elismeréssel választotta az olasz nép irányában, mert az több ízben bizonyítékát adta Japán iránti barátságának és segítségére van Keletázsia átszervezésének a kiépítő munkájában.

'Feketeváros' című elítelt aradi huszáros. Hampel Ede. Gavri Paguba uccal aradi hentesmester, 1938. szeptemberében 5 millió, nem a vágóhidról származó húst adott el. A spekulációs bírószék ezért az aradi henteset 1000 lei pénzbüntetésre ítélte, aki az ítéletet megfellebbezte.

A Semmitűszék rövidesen tárgyalja az Ausnitt-ügyet. Bucurestiből jelenti a Rador: Az Ausnitt-ügyben hozott táblai ítélet ellen úgy a külkereskedelmi minisztérium, mint Ausnitt fellebbezést jelentett be. A Semmitűszék rövidesen kitűzi a tárgyalás időpontját.

Negyvenszázalékos fagykár a bihari és erdélyi szőlőkben. Oradea-Nagyvárad. A városba érkező környéki, illetve Biharmegyéből és Erdélyről érkező hírek szerint megdöbbentő kárt festenek a kárról, amelyet a fagy kedde virradó éjjel a kertekben, szőlőkben és gyümölcsösökben okozott. A májusi éjszakai fagy következményeként: 40 százalékos kár a bihari szőlőkben, különösen a völgyes részekben erős a pusztulás.

Házasság. Kiss Rózi és Dénes István házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett.)

Korai jégese az ékirályságban. A szeszélyes időjárás egyik meglepetést a másik után zúdítja a lakosságra és igen jelentékeny károkat okoz a gazdáknak. Az ország különböző részeiben a tavaszi időjárás hol téli, hol egy-két napra, vagy néhány órára kikapcsol a meleg váltja fel. A melegt sokszor hiányzó zapszerű viharos eső, sőt felhőszakadás előzi meg, vagy változtatja át hidegre minden álmélet nélkül.

FODASZATI HIR. Csöbög János tanuló 1-től Str. Alexandri 3. alá költözik.

Tagvadás az aradi Mária kongregációjában. Az aradi Mária kongregánisták lélekemelő ünnepeket tartottak az aradi minorita templomban. Ez alkalommal avatták fel az új kongregánistákat és a régi kongregánisták fogadalmaját tették. Az aradi kongregánisták avatási ünnepeire alkalomával Jakubek István S. J. szatmári jezsuita házfőnök mondott lélekemelő beszédet.

Fegyveres nyúlász-izoztatás Dehelean Todor arad megye Bokszer községben lakos a falu határában halászott, amikor ellenőrök jelentek meg és felszólították, hogy igazolja magát, fenndeklerek halászati engedéllyel. Dehelean Todor intásnak eredt, mire az őrcök egyike utána lött és a golyó Dehelean karjába fűződött. A sérültet a borosjenői kórházba szállították.

Egy változtatás peres bonyodalma. Soldan Istvánné, az arad megyei Világos községbeli postahivatal főnöke régebben a községi postahivatal esekszolgálatára utján megvitatatta Engel Ferenc világosi lakos változót. Soldan Istvánné szerint Engel Ferenc emiatt szidalmazta őt. A sértett jogi képviselője, Palincas István dr. utján pert indított Engel ellen. A bíróság annak idején 8000 lei pénzbüntetésre ítélte a vádlottat, aki fellebbezést jelentett be az ítélet ellen. A törvényszék negyedik fozozata most foglalkozott a fellebbezéssel és jóváhagyta az elsőfokú ítéletet.

Wizoban ma, kedden délután 6 órakor légvédelmi előadás, Str. Goldi 8 szám.

Soós István dr. közbenjárása a kormánynál időszerű magyar kivánságok teljesítése érdekében

Nagyváradról jelentő távbeszélőn az Aradi Közlöny tudósította: Soós István dr. országgyűlési képviselő most tért vissza Bucurésiből, ahol nagypontosságú ügyekben járt közben az illetékes miniszteriumokban. Soós István dr. beszámolójában elmondotta, hogy a nagyvárad református leánygimnázium nyilvánossági jogának ügyében kihallgatáson volt a közoktatásügyi miniszternél, aki nagy megértéssel hallgatta meg előterjesztéseit.

A miniszter hozzájárult ahhoz, hogy a nagyvárad református leánygimnázium visszakapja nyilvánossági jogát, egyelőre azonban csak az első osztály, míg a többi osztályok fokozatosan kapják meg nyilvánossági jogukat.

Soós István dr. országgyűlési képviselő kihallgatáson volt Silviu Dragomir dr. kisebbségi miniszternél is, akinek három emlékiratot nyújtott át. Az országgyűlési képviselő

a nyelvvizsgán elbukott tisztviselők ügyének rendezését, a határővezetőkben lakó polgárság köz. igazgatási panaszainak orvoslását, valamint az át. helyezett jegyzők és köztisztviselők ügyének kedvező elintézését kérte a minisztertől.

Felkefeste Soós István dr. Cioban kultuszminisztert is, akivel a nagyvárad református püspökség ügyében folytatott megbeszélést, majd a nagyvárad református püspökségválasztás elismertetése ügyét beszélték meg és kérte az emaradt állami segélyek kiutalását.

Ejárt ezenkívül Soós István dr. a nyugdíjasok ügyében is és kérte a leszállított illetményű nyugdíjasok járulékaiknak rendezését. Kérte továbbá, hogy a belügyminiszterium mindazoknak, akik a legutóbbi állampolgársági pótlószelvény alkalmával beadták szükséges okmányukat, amelyekből megállapítható, hogy jogosultak az állampolgárságra, adják ki részüre az állampolgársági okiratot.

Meghalt dr. Lócs Rezső ismert aradi ügyvéd

Az aradi magyar társadalom egyik érdemes tagja költözött el hétfőre virradó hajnalban az elők sorából. Lócs Rezső dr. ismert aradi ügyvéd és szökevényes élete 54-ik évében hosszúságú szenvedés után elhunyt. Halálának híre már a kora délelőtti órákban elterjedt a városban és öszinte részvényt váltott ki mindazok körében, akik néhai Lócs Rezsőt ismerték és becsülték. Lócs Rezső dr. tekintélyes aradi magyar családból származott. Édesapja, néhai id. Lócs Rezső hosszabb ideig helyettes polgármestere volt Aradnak, később pedig a polgármesteri széket is betöltötte és ő volt Arad utolsó magyar polgármestere.

A most elhunyt ménesi Lócs Rezső dr. 1886-ban született Aradon. Középiskolát Aradon végezte, míg a jogi fakultást Kolozsváron látogatta. Ügyvédi jogát Aradon 1912-ben nyitotta meg és ekkor kötött házasságot macsogai Licsék Imával. Házasságukból két fiúgyermek született: Rezső és Akos.

Lócs Rezső dr. a világháborút mint tüzerfőhadnagy küzdötte végig, három és fél éven át volt a harcok, több kitüntetéssel szerzett és egy időben önkéntesiskola parancsnoka is volt.

A világháború után bekapcsolódott az egykori Magyar Párt alapítási mozgalomba, tevékeny részt vállalt a Magyar Párt munkájában és elnöke volt az aradi Magyar Párt végleges bizottságának, valamint a városi tagozat harmadik kerületének. Több ízben töltötte be a Magyar Párt küldöttjeként városi tanácsosi tisztviselői és tagja volt egy ízben a városi átmeneti bizottságnak is. Ezt a tevékenységét is lelkes munka, a közönségen szolgálata jellemelte.

Szerepet vállalt Lócs Rezső dr. az aradi római katolikus egyházközösség életében is és hosszú időn át tagja volt az egyházközösség választmányának. Egyik megalapítója volt a Római Katolikus Népszövetség aradi tagozatának, amely őt elnökévé is választotta. Erről a tisztségről később lemondott és a Római Katolikus Népszövetség elnöki székét azóta nem is töltötték be.

Külön felejtését érdemeli Lócs Rezső dr. szökevényes munkássága. A szökevény, amely a ménesi Lócs-család tulajdonát képezi, példás gondossággal kezelte és ezzel magyarázható, hogy a Lócs-szökevény borai messze földön híresekké váltak.

A világháborúban a Kárpátokban lefolyt harcok során Lócs Rezső dr. tüdőcsúcsurult kapott, amelyről azt hitték, hogy elmészesedett. Az elmúlt hónapban egy erős hűlés következtében ez a tüdőcsúcsurult kiújult és Lócs Rezső dr. április 15-én ágyának esett. Azóta állapota egyre rosszabbodott, két nappal ezelőtt felvette az utolsó kenetet, hétfőre virradó hajnalban pedig az odajáró ápolás és a gondos orvosi kezelés ellenére, elhunyt.

Özvegyén, valamint gyermekein és anyósán kívül, fivére: Lócs Gyula, aki a budapesti Ganz-nyár főmérnöke, valamint a Háberéger, gertyenyesi Steiner, a Guzzjühr, a Szacsavay és a báró Bornemissza családok gyászolják. Az elhunytat kedden délután fél 5 órakor kísérik utolsó útjára a felsőtemető halottas házából és a családi sírkertben helyezik örök nyugalomra.

— Új helyiségbe költözik az aradi ipari fiókelügyelőség. Május 22-én az aradi ipari fiókelügyelőség, amelynek helyisége eddig a volt partestület épületében volt, új helyiségbe költözik. Az ipari fiókelügyelőség új címe: Closcucca 7. szám.

TESTA

Megfázás, hűlés,
szúrás ellen

A CFR autobuszok új menetrendje

A CFR autobusz-szolgálat központja közli, hogy május 19-től kezdve módosították a CFR társasgépkocsik menetrendjét. Az új menetrend a következő: Aradról indul Temesvár felé 6.30 órakor, 13.30 órakor és 18.30 órakor. Temesvárra érkeznek: 8.10 órakor, 15.10 órakor, 20.10 órakor. Temesvárról indul Arad felé: 6.30 órakor, 13.10 órakor és 18.30 órakor. Adra érkeznek: 8.10 órakor, 15.10 órakor, 20.10 órakor. Arad—Lippa között: Aradról indul 14 órakor, Lippára érkeznek 15.30 órakor. Lippáról indul 6.30 órakor, Adra érkeznek 6.30 órakor, Arad—Nagylak között: Aradról indul: 6.30 órakor, 13 órakor, 14 órakor, 16 órakor, 18.30 órakor. Nagylakra érkeznek: 8.45 órakor, 15.15 órakor, 16.15 órakor, 18.15 órakor, 20.45 órakor. Nagylakról indul és Aradra érkeznek 5.30—7.45, 6—8.15, 13—15.15, 17—19.15 órakor. Arad—Nagyvárad között a következő időpontokban indulnak. Illetve érkeznek az autobuszok: Aradról indul: 6.30 16 órakor. Nagyváradra érkeznek: 10.30 órakor és 20 órakor. Nagyváradról indul: 6.30 órakor és 14 órakor. Aradra érkeznek: 10.30 órakor, illetve 18 órakor. Úgyanezen a vonalon van egy járat, amely csak Arad—Kisjenő, illetve Kisjenő és Arad között közlekedik. Ez a társasgépkocsi 14 órakor indul Aradról és 15.30 órakor érkezik Kisjenőre. Kisjenőről 6.30 órakor van az indulás és 8 órakor érkezik Aradra. Arad—Déva közötti útszakaszon: Aradról indul: 5.30 órakor és 10.45 órakor érkezik Dévára. Déváról 15 órakor indul az autobusz és 20.30 órakor érkezik Aradra.

— Halálozás. Hétfő délelőtt tizenkét órakor hatvanéves korában elhunyt özvegy Pataki Jánosné, született Oppenheimer Berta. Az idős uriaszonyt, aki ismerősnek körében tisztelték és megbecsüléssel néztek, háromnapos betegeskedés után váltotta meg szenvedéseitől a halál. Elhunytát agyvérzés okozta. Egész életén keresztül gyermekeinek és azok családjának élt, az igazi anya szeretetével és gondoskodásával vette körül övét. Halálát Pataki József és Holländer Ernőné, szül. Pataki Ilona gyermekei, Oppenheimer Lajos, Oppenheimer Károly, Fuchs Nándorné, szül. Oppenheimer Margit testvérei és kiterjedt rokonság gyászolja. Özvegy Pataki Jánosné, született Oppenheimer Berta temetése kedden, május 21-én, délután három órakor lesz a régi zsidótemető halottasházából.

Kéves Lajos vendéglőjét áthelyezte Str. Coganiceanu 18 alá. Kéri vendégeinek további szíves pártfogását

— Amerikai egyetemi tanár előadása Aradon. Charles Upson Clare, a newyorki „College City” egyetem tanára hétfő délután előadást tartott a Kulturpalotában „Az Egyesült-Államok belső állami szervezete” címmel. Az egyetemi tanárt, akit a propagandaügyi minisztérium részéről Al. Philippiade kísért, megérkezésekor dr. Ionescu Iuliu vezérfelügyelő, aradmegyei prefektus, dr. Bejan Romulus polgármesterhelvettes, dr. Cotioiu Romulus, a NUF aradvárosi elnöke és a helyi közigazgatás több vezetőtisztviselője fogadta. Délben közebéd volt.

— Az aradi munkaléügyelőség közli, hogy hivatali helyiségét a Horia-uca 2. szám alól a Marele Voevod Mihailut 1. szám alá helyezte. (Szemben a CFR. üzletvezetőség épületével, új inasotthon épülete.)

— Koszorúmegváltás. A szeretesház javára koszorúmegváltás címen az alábbi adományok folytak be: Klein Simon ravatalára: Spitzer Dénes 50 lei. — Kosminsky Károlyné ravatalára: Hagiszta Hédi 50 lei, Stern Lipót 200 lei, Printz Mór 200 lei, özv. Irsai Lipótné 100 lei, Printz Ede 100 lei, Kosminsky Károly és családja 300 lei, Löwi Károlyné 50 lei, Schwartz Vilmos 200 lei, Hartmann-család 100 lei, dr. Kele Sándor 100 lei, Róna Sándor 100 lei, Kramer Mátyás 100 lei, özv. Mairövitzné 50 lei, Menczer Jenő 50 lei, Sándor Béláné 200 lei.

INSPEKCIÓS GYÓGYSZERTÁRAK:

FÖLDÉS gyógyszerész, Str. Eminescu,
KÁRPÁTI gyógyszerész, Bul. Reg. Ferdinand,
ROZSNYAI gyógyszerész, Piata Avram Iancu.

— A temesvári és husi püspökségek és a cernauti érsekség betöltése. Bucuresti. A temesvári és husi üresedésben lévő püspökségek, valamint az üresedésben lévő cernauti érsekség betöltésére június 10-ke után kerül sor.

— Halálozás. Özv. Czitrom Józsefné, életének 80-ik évében, rövid szenvedés után elhunyt. Temetése hétfőn d. u. 5 órakor volt a régi zsidótemető halottasházából. Gyászolják a Czitrom és Weisz családok.

— Az aradi nyugdíjasok kölcsönös segélyező egyesülete (Str. Eminescu 20.) felkéri a tagsági díjjal hálalétkben lévő tagjait, hogy sürgősen fizessék be tagsági díjukat, mert ellenkező esetben az alapszabályok értelmében törölni fogjuk a tagok sorából és ezáltal hozzájárulóik elesnek a temetkezési segélytől. Az elnökség.

— Casoria—Kászolva turistaház Rt. f. hó 22-én, este fél 8 órakor tartja az Iparos Otthonban közgyűlést, amelyet társasvacsera követ. Vendégeket szívesen lát a vezetőség. Előzetes jelentkezés „Foto-Sport” Str. Eminescu.

SZÍNHÁZ

A Szabadkay-szintársulat bucsuhete

Az utolsó héten csaknem minden nap újdonságot mutat be a kitűnő társulat. — Ma, kedden este: „Kéknefelejts” operett-bemutató.

A nagy sikerrel vendégszereplő Brassó-márosvárhelyi szintársulat már csak vasárnapig marad Aradon és az utolsó héten gazdag és változatos műsorral kedveskedik a közönségnek. Csaknem minden nap egy-egy operett-újdonság kerül bemutatásra, valamennyi a szezon legnagyobb sikerű darabjai. Ma, kedden este Jeney-dr. Szócs rendkívül hangulatos, mozgalmas és szórakoztató cselekményű, humorral felített operettje, a „KÉKNEFELEJTS”

kerül bemutatásra, a társulat legjobb erővel. Ez a nagyszerű operett Aradon is a legnagyobb sikerre és érdeklődésre tarthat számot. Szerdán ismét premier lesz: A „Csak egy kislány”, rendkívül kedves, szép muzsikájú, táncos operett kerül bemutatásra, az operettgyűjtemény kedvencéivel a főszerepekben. Hosszu évek után csütörtökön este népszínmű képezi a műsor. A népszínműirodalom gyöngye, az örökbecsű „Sárga csikó” előadása lesz, elsőrangú rendezésben, kitűnő szereposztással. A remek népszínmű népelőadásban, olcsó helyárakkal kerül színpadra. Pénteken este újabb premier: a „Mégis, szép az élet” gyönyörű operettnek lesz a bemutatás előadása. Szombaton két előadást tart a színház: délután 5 órakor közkívánatra a nagy-sikerű „Pusztai szerená” operett, este 9 órakor a „Mégis szép az élet” operett-újdonság második előadása.

Bizonyosra vehető, hogy a kitűnő Szabadkay-társulat utolsó előadásait még fokozottabb érdeklődés fogja kísérni.

A színház heti műsora:

KEDDEN este 9 órakor: „Kéknefelejts” operett, bemutatás előadás.

SZERDÁN este 9 órakor: „Csak egy kislány” operett, bemutatás előadás.

CSÜTÖRTÖKÖN este 9 órakor: „Sárga csikó” népszínmű, népelőadás, igen olcsó helyárakkal.

PÉNTEKEN este 9 órakor: „Mégis csak szép az élet” operett, bemutatás előadás.

SZOMBATON délután 5 órakor: (közkívánatra) „Pusztai szerená”, olcsó helyárakkal.

SPORT KÖZLÖNY

Két vereség és egy győzelem a román válogatott mérlege

a Duna-Kupa második mérkőzés-sorozatán

Hatvannyolc percig döntetlenre állt az A) csapatok budapesti mérkőzése — Kitűnő csatárjátékkal győzött a román B) válogatott Bucurestiben — Minimális magyar győzelmet hozott az ifjusági csapatok találkozója

A „Duna-Kupa” küzdelmei során vasárnap bonyolították le a második mérkőzés-sorozatát, amelynek két mérkőzését Budapesten, egyet pedig Bucurestiben játszották le. Budapesten úgy a román A) csapat, mint az ifjusági válogatott vereséget szenvedett, Bucurestiben viszont a B) válogatott együttes

nagyszerű játékkal értékes győzelmet aratott. A budapesti mérkőzéseken a román csapatok a vereségek ellenére is sikert könyvelhettek el, mert tetszetős játékaik elismerést aratott.

A három mérkőzésről a következőkben számolunk be:

Magyarország A)–Románia A) 2:0 (0:0)

Budapest. Az Üllői-úti sporttelepen mintegy 18.000 néző előtt esős, szeles időben folyt le a mérkőzés, amelyet az olykor orkányszerűvé változó szél hátrányosan befolyásolt. Az első féldobben széllel hátban a magyar csapat támadott többet, de a román védelem — Dáviddal az élen — kiváló produkált és megakadályozta a góllövést. Szünet után a játék kiegyenlítettebb és ennek a játékrésznek a második szakaszában a magyar csapat a magyarává fordította a mérkőzés eredményét.

Popovici játékvezető sipjelére így álltak fel a csapatok:

Magyarország: Csikós—Pákozdi, Polgár—Király, Sárosi III, Dudás—Kincses, Sárosi dr., Toldi, Harangozó, Gyetvai. **Románia:** David—Sfera, Lengher—Vintila, Juhász, Demetrovici—Bindea, Spielmann, Barátky, Reiter, Gica Popescu.

A szélről támogatott magyar csapat fergeteges támadásokat vezet, de Sárosi bombáját David pazarul védi, újabb lövése nyomán pedig a kapuléc porzik. A román csapat vé-

delme jól állja az ostromot, de a román csatársor nem tud komolyan veszélyes lenni.

A második féldobben a román együttes vezet néhány veszélyes támadást, de feljön a magyar csapat és a 23. percben gólt ér el:

Kincses sarokrugását Sárosi dr. magasan felugorva a sarokba fejele (1:0.)

A következő percben Bindea ér el les miatt érvénytelen gólt, de a 29. p. újabb gólt hoz:

Gyetvai egy reménytelen labdára rajtol, mindenki beadást vár, de Gyetvai jobb lábás bombája nehéz szögől a lécre és onnan a hálóba viszi a labdát (2:0.)

Nagy lendülettel támad ezután a román csapat, két szögletet is ér el, sőt Barátky feje a kapufáról pattan kapu mögé, de gólt elérni nem tud. Az utolsó percben újabb szöglet adódik a magyar kapu előtt, de ez is eredménytelen marad.

A győztes csapatban Pákozdi, Sárosi III, és Gyetvai a legjobbak, a román együttesben David, Sfera, Juhász és Barátky tűntek ki. Popovici jól bíraskodott.

Románia B)–Magyarország B) 5:1 (3:1)

Bucuresti. Az ANEF stadionban 12.000 néző előtt játszott a két csapat és a román együttes gólratörő csatárjátékaival biztosan győzött. Podubski játékvezető sipjelére a következő összeállításban álltak fel a csapatok:

Románia: Pavlovici—Petrescu, Slivat—Siclován, Rasinaru, Lupas—Kovács II, Ploesteanu, Cociuban II, Bodola, Iordache. **Magyarország:** Kiss—Kis, Bánkuti—Négyesi, Marosi, Szódi—Váradi, Nagy, Jenőfi, Lakkó, Tóth III.

A magyar csapat főlényben játszik az első negyedórában, de ezután a román együttes kerekedik felül és 17. p.

Cociuban II. támadását Kovács II. vágja a hálóba (1:0.)

A magyarok ellentámadást vezetnek, amely a 23. p. hoz eredményt:

a belsőhármassal összejátéka után Tóth III. lövése talál utat a hálóba (1:1.)

Ezután a román csapat rohamai sürűbbek, de újabb gól csak a 35. p. esik, amikor is

Cociuban II. a védőktől kisérvé nyugodtan a hálóba küldi a labdát (2:1.)

Négy perccel később újabb gólt szerez a román együttes:

Bodola—Ploesteanu összejáték után Kovács II. lövése jut a kapuba (3:1.)

A második féldobben előbb ismét a magyar csapat támad, de már a 6. p. újabb gólt kap:

Iordache beadását Cociuban II. fejele és a kapus beélti a labdát (4:1.)

A magyar csapat ezután feladja a küzdelmet, de az újabb gól sokáig várat magára és csak a 33. p. érik meg:

Bodola egvényi játéka után Cociuban II. állította be a végeredményt (5:1.)

A győztes együttes kitűnően játszott, de ebből is kiemelkedett Bodola, aki a mezőny legjobbjává vált. A csatársorban jó volt még a jobbszárny, valamint Lupas, továbbá Slivat és Pavlovici. A magyar együttesben Kis, Váradi és Jenőfi, valamint Tóth III. érdemelnek dicséretet.

Magyarország ifj.—Románia ifj. 1:0 (1:0)

Budapest. A két csapat találkozása szép küzdelmet hozott és a mérkőzés folyamán a magyar csapat volt a többet támadó, de a román védelem, különösen Savu kapus, kitűnően játszott. Az egyetlen gólt a 41. p. Berzi átadásából Harsányi szerezte. Biró Kiss M. Ernő

A Duna Kupa állása:

A) csapatok:

1. Magyarország	1 1 - - 2 0 2
2. Jugoszlávia	1 - 1 - 3 3 1
3. Románia	2 - 1 1 3 5 1

B) csapatok:

1. Jugoszlávia	1 1 - - 1 0 2
2. Románia	2 1 - 1 5 2 2
3. Magyarország	1 - - 1 1 5 -

Ifj. csapatok:

1. Jugoszlávia	1 1 - - 2 0 2
2. Magyarország	1 1 - - 1 0 2
3. Románia	2 - - 2 0 3 -

O Elmaradt az AMEFA—Staruinta mérkőzés. Az AMEFA nagyváradi vendégjátéka vasárnap elmaradt, miután a Staruinta a rossz időre való tekintettel a mérkőzést lemondotta.

O A jugoszlávok nyerték a párost Zágrábban. Az olasz—jugoszláv DK tenisz-mérkőzés második napján a páros mérkőzést a jugoszláv Puncsecs—Pallada pár 8:6, 6:3, 6:1 arányban nyerte az olasz Cucellá, Del Bello kettős ellen és így Olaszország már csak 2:1 arányban vezet.

Románia csak két csapattal vesz részt a „Kis KK”-ban

Budapest. A román, magyar és jugoszláv sportvezetők Budapestén értekezletet tartottak, amelyen kijelölték, hogy melyik ország vesz részt 3, illetve 2 csapattal a jövő hónapban meginduló „Kis KK”-ban. A szerencse a jugoszlávoknak kedvezett és így Magyarország mellett Jugoszlávia vesz részt idén 3 csapattal, Románia viszont 2 csapattal. Kijelölték az intéző bizottságot, melynek tagjai Iuga Liviu, Ginzery Dénes és Popovici Kika. Ezután megéjtették az első forduló sorsolását is, amely a következő:

Junius 16: magyar II—román II.

Junius 18, vagy 19: jugoszláv II—román I, jugoszláv III—magyar I, jugoszláv I—magyar III.

Junius 23: a visszavágó mérkőzések.

A második forduló mérkőzéseit csak június 23-án este fogják kisorsolni.

A Mica veresége a B) liga meglepetése

A nemzeti bajnokság B) osztályának második csoportjában vasárnap lebonyolított mérkőzések közül a Mica Lugoson elszenvedett veresége meglepetésszámba megy, de nem befolyásolja a brád csapat elsőségét. A táblázat az alábbi:

1. Mica	18 13 1 4 45:19 27
2. Minerul	17 11 2 4 25:13 24
3. Electrica	17 11 1 5 28:20 23
4. Chinezul	18 10 - 8 39:34 20
5. Vulturii	18 9 2 7 27:26 20
6. Jiul	17 6 5 6 27:18 17
7. Gloria	14 6 3 5 32:25 18
8. CFR T. Severin	16 5 1 10 19:34 11
9. CFR Simeria	17 3 3 11 15:29 9
10. Sparta (visszalépett)	18 1 2 15 10:48 4

Beszámolónk:

Vulturii—Mica 3:2 (2:1). Lugos. A honi csapat többet támadott. A gólokat Hlavaty (2) és Mayer, illetve Bugariu és Ivanescu szereztek.

Minerul—Chinezul 2:0 (1:0). Temesvár. A kapu előtt határozottabb csapat nyert, Zelenák és Bodnár lökték a gólokat.

Jiul—Electrica 1:1 (1:0). Petrozsény. Az eredmény megfelel a mutatott játéknak. Góllövők: Videa, illetve Biró.

O Egyéb B) ligás eredmények: SSMR—Industria Sarmel 3:0 (2:0), CS Targumures—Olimpia 2:1 (2:1), Dragos Voda—FC Nistru 4:1 (3:1), Macabi—DVA 8:1 (5:0), Ferroemail—Turda 2:2 (2:2).

O Barátságos mérkőzésen győzött a Hakoah, A Hakoah csapata a CAA ellen játszott barátságos mérkőzést és 5:4 arányban győzött. A gólokat Schwartz (2), Copil (2) és Brosovszky, illetve Popa (2), Nikolin és Bundi (öngól) szereztek. Jók: Mezei, Bundi és Kódor, illetve Vass, Komjáthy és Popa, Biró Golcea.

O IFJUSÁGI BAJNOKSÁG: CAA—AMEFA 3:0, SGA—Olimpia mérkőzésen az utóbbi nem jelent meg.

Győztek a magyar ökölvívők

Budapest. A magyar—román válogatott ökölvívő-mérkőzést szombaton este a Városi Színházban bonyolították le zsúfolt nézőtér előtt és a kölcsönös üdvözlések után megindultak a küzdelmek, amelyek a magyar ökölvívő csapat 12:4 arányban győzelmét hozták. Az egyes súlycsoportok eredményei a következők:

Légsúly: Podány (m) pontozással győz Chiriac (r) ellen.

Harmatsúly: Bondo (m) pontozással győz Radan (r) ellen.

Pehejsúly: Csapogya (m) pontozással győz Gaspar (r) ellen.

Könnyűsúly: Németh (m) pontozással győz Popa (r) ellen.

Váltósúly: Jejesneac (r) pontozással győz Korányi (m) ellen.

Középsúly: Vajentín (r) pontozással győz Jákcics (m) ellen.

Félnehézsúly: Szolnoki (m) pontozással győz Maeski (r) ellen.

Nehézsúly: Homolya (m) a második menetben kiütéssel győz Lungu (r) ellen.

Utolsó mérkőzését elvesztette — mégis megnyerte a kerületi bajnokságot a Crisana CFR

Három mérkőzés a vasárnapi fordulón

Az alkertületi elsőosztályú bajnokság küzdelmei még nem értek véget, de az elsőség kérdése a vasárnapi fordulón ejdőlt — az Unirea-tól vereséget szenvedő Crisana CFR-javára. Az Olimpia ugyanis az SGA-val szemben maradt alul és így a bajnoki cím a Crisana CFR-nek jutott. A harmadik mérkőzésen a Transilvania és a Tricolor megosztották a bajnoki pontokat. A táblázat a vasárnapi mérkőzésekkel így alakult:

1. Crisana CFR	22	18	1	3	64	19	37
2. Olimpia	22	16	2	4	69	22	34
3. CAA	20	13	2	5	39	25	28
4. Titanius	20	11	4	5	48	24	26
5. Astra	20	11	3	6	43	25	25
6. Unirea	22	10	4	8	39	39	24
7. SGA	18	8	3	7	38	31	19
8. Tricolor	19	6	6	6	34	49	18
9. Transilvania	21	6	4	11	35	35	16
10. Incelegerea	21	7	1	13	35	51	15
11. Banatul (törölve)	20	2	—	18	9	71	4
12. Gajana (törölve)	21	—	—	21	4	66	—

Beszámolónk a következő:

Az Aradú közgyűlése

Arad. Az Aradú, az aradvárosi, tisztviselők sport- és kultúregyesülete közgyűlést tartott, amelyen a következő tisztikart választották meg:

Védnök: Vlad Alexandru tábornok polgármester, disznók: Popa Constantin, Radu Cornel dr., Coțoiu Romulus, Tațu Ioan, Eugen Sincal, Tripa Mihai, elnök: Bejan Romulus dr., alelnökök: Lazar Vasile és Craznic Eugen dr., vezértitkár: Cjirba Constantin, titkár: Tanchis Petru, pénztáros: Crisan Ioan, könyvelő: Barbu Ioan, jelzőnök: Amar Mircea és Curia Ioan, háznagy: Vajdan Aurel, sportigazgató: Goicea Ioan, könyvtáros: Pascu Petre, igazgatósági tagok: Nedelcu Nicolae dr., Regneala Ioan dr., Rațiu Alexandru, Popovici Cornel, Taugner Frigyes, póttagok: Matei Cornel, Apostolachi Vasile, Tripa Traian, teniszszakosztályvezető: Tomi Livius, teke szakosztályvezető: I. Mara, Cațana Victor, korcsolyázó szakosztályvezető: A. Vajdanu, helyettese: Dobrau Pavel, turisták szakosztályvezető: Voitițeanu Ioan, labdarúgó szakosztályvezető: Nededa Florea, evezős szakosztályvezető: Huszák Ferenc, orvos: Coțoiu Romuald dr., ügyész: Furdui Iosif dr.

TEKESPORT

JÓL SIKERÜLT A FORTUNA PÁLYAÁVATÓ VERSENYE. Szombaton és vasárnap jól sikerült verseny keretében avatta fel a Fortuna a Forróvendéglőben levő új otthonát, mely versenyen a város ugyszólván valamennyi tekezője résztvett, úgy az egyéni-, mint a csapatversenyek keretében. A Fortuna rendezőgárdája Nuver elnökkel, Gligorescu titkárral, Juhász és Kacsó vezetőségi tagokkal az éjen, körültekintő figyelmességgel igyekeztek első nagy versenyüket kifogástalanul megrendezni, ami hiánytalanul sikerült is.

A csapatversenyben mind a hét csapatunk jelgényisége felvonult és bár a pálya szokatlansága miatt a vártnál gyengébb eredményeket értek el, a küzdelem érdekes volt. A csapatverseny győztese az AAC bajnokcsapata lett, mely Blaskovits, Schmeitzler, Miklósi, Szajma, Bardócz, Renyé, Turqueren I., Mezei III., Wingeron, Mezei II., Heidrich, Pálffy összeállításban 62+44+43+62-es meneteket jászva, 211 fa eredményt ért el. A második a Prietenii lett. Renjch. Curija, Orbán, Vizvári, Rosenzweig, Kiss, Terbancea, Mijsosán, Strzalka, Ermesz, Tóth, Wittmer csapatával, utolsó rossz menetében kładva kezéből a győzelmet, 53+52+59+42-es részeredmények után, 206 fa eredménnyel, míg a harmadik díjat a Metallurgistul Szabó, Ponta, Fekete, Suța, Szóke, Vincze, Potkova, Hévízi, Ștefan, Matojcsi, Farsang, Gros összeállítású csapata nyerte, 64+44+27+58-as részeredmények után, 193 fával. A Tricolor és Infratirea egyformán 176 fát, a Fortuna 12 és a Transilvania 155 fa eredményt értek el.

Az egyéni tombolarendszerű versenyben Fill Káimán (Prietenii), Wingeron (CAA), Nuver (Fortuna), Kerész (Infratirea), Naschiș (Transilvania) és Kurunczi (Fortuna) értek el tombolát, de se szeri se száma a quinterno, quaterno és terno nyerteseknek.

A TRANSILVANIA EGYÉNI VERSENYE,

TRANSILVANIA—TRICOLOR 3:3 (3:1). Előbb a Transilvania volt fölényben, de szünet után a Tricolor kerekedett felül. Crațun, Filimon és Szilágyi gójjaira szünet előtt csak Botos válszol, de a második féldőben Varga II. és Varga I. góljai meghozták az egyenlítést. Jók: Soli, Faur, Szilágyi és Tasin, illetve Szilágyi, Holosi, Botos és Varga II. Biró: Sassu.

UNIREA—CRISANA CFR 2:1 (2:0). Az Unirea jelkeesebb volt és a győzelmet megérdemelte. Kiss és Milos lötték az első féldőben az Unirea góljait, szünet után Barbu II. szépített az eredményen. Popovici (Unirea) játékos a bíró kiállította. Jók: Földi, Nagy I., Popovici és Bakos, illetve Pințea, Ardelean, Patean és Gligorescu. Biró: Cristea.

SGA—OLIMPIA 4:1 (3:0). A tornászok jobban játszották és biztosan győztek. Cizmar, Kovács II. és Barbu gójjal már 3:0 az eredmény, de szünet után Durgheu szépít, de Galut beállítja a végeredményt. Jók: Mandruțiu, Hajbauer, Schwart, illetve Egedi, Tolan és Ökrös. Biró: Ipsilanti.

mely újszerű meglepetésekkel fog szolgálni május 25—26-án, szombaton este és vasárnap egész napra át kerül lebonyolításra, a München vendéglő versenypályáján.

A B) CSAPATOK RÉSZÉRE VANDORDIJAT IR KI A FORTUNA. Mint értesülünk, a Fortuna, a Prietenii vándorkupa minijára, a B) csapatok részére ugyancsak csapaverseny keretében elnyerhető vándordíjat ir ki, melynek feltételeit a közeljövőben terjeszti be jóváhagyás végett a körzeti tanácshoz. Dicsérendő a most kettős pályához jutott Fortuna elhatározása, mert így a most sorban kezelt tartalékcsoport is hasznos és tudásukat fejlesztő foglalkoztatáshoz jutnak, a bajnokság utáni szünetidőben.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Elénk vita folyt le az aradi építőipari céh közgyűlésén akörül, hogy az építésztület tagjai egyben a céhnek is tagjai lehetnek-e

Új vezetőséget választott az aradi építőipari céh

Vasárnap délelőtt tartotta meg rendes évi közgyűlését a temestartományi építőipari munkaadók céhének aradi tagozata a munkakamara üléstermében. A bevezető beszédet a közgyűlésen Marınca Ioan tagozati elnök mondta, aki ismertette a céhtagozat tevékenységét és utalt arra, hogy nagyobb eredményeket eddig azért nem sikerült elérni, mert a tagozat csak rövid ideje alakult meg.

Felhívta a tagok figyelmét arra a veszélyre, amit a kontárok jelentenek és hangsúlyozta, hogy a céh erőteljes küzdelmet kezdeményez a kontárok ellen.

Az elnök ezután közölte, hogy június másodikán ünnepélyt rendeznek Aradon az új iparigazolványok kiosztása alkalmából és ezen az ünnepélyen a különböző céhek érdemes tagjai között száz iparigazolványt osztanak ki. Vostinar Gheorghe munkakamarai elnök a céhek fontosságáról és szerepéről beszélt. Heim Gyula pedig a titkári, míg Szilágyi Dezső a pénztári jelentést olvasta fel. Ezekből kitűnt, hogy a céhnek jelenleg 147 tagja van. Az alapszabályokra való hivatkozással az elnök felolvastatta a tagdíjhátralékban levő tagok névsorát. Gebhart Antal a felügyelőbizottság jelentését közölte, majd

az elnök a közgyűlés hozzájárulását kérte, hogy a céhtagozat több céh bevonásával állandó tisztviselőt alkalmazzon

Tulbure Ioachim ehhez a javaslatához azt a megjegyzést fűzte, hogy kizárólag csak a tisztviselő kapjon fizetést, de a vezetőség a helyi közbenjárások esetén ne igényeljen napidíjat. Az elnök erre válaszulva kijelentette,

Az árucserreforgalom

kiegyensúlyozásának elvén épül fel a román-magyar új kereskedelmi egyezmény

A román—magyar gazdasági tárgyalások Budapestén eredményesen befejezést nyertek. A román delegáció, amelynek élén I. Gr. Dimitrescu professzor a külkereskedelmi minisztérium igazgatója állott, már visszatért Bucureștibe és jelentést tett a kormánynak a lefolyt tárgyalásokról. A létrejött megegyezés, illetőleg új szerződés a két ország kormánynak jóváhagyása után lép életbe.

Értesítéseink szerint, a budapesti tárgyalásokon a két ország külkereskedelmi forgalmának kimélyítésére törekedtek a tárgyaló felek. Az egyezmény keretében új árukontingenseket állapítottak meg. Az egyezmény a kifizetés felhajtásának meggátolása céljából elvként leszögezi, hogy az exportált áru ellenértékét megfelelő áruimport utján kell fizetni. A két ország közötti külkereskedelmi forgalom elsősorban nyersanyagok és félgyártmányok kicserélésén alapszik, azonban Magyarország készáru is exportálható Romániába a megállapított kontingenseken felül.

Az egyezmény értelmében Románia, épügy, mint a múltban, petróleumot és petróleumtermékeket, fűrészáru, tűzifát, állati termékeket és más hasonló cikkeket exportál Magyarországra, ahonnan vaslemez, kereskedelmi vasat, abrónsvasat, gépipari cikkeket, vegyi anyagokat, műszaki cikkeket hoz be. Magyarországból importálni az egyezmény értelmében csak az export grányában lehet. Ezáltal elkerülhető lesz a jövőben, hogy nagyobb összegű román követelések halmozódjanak fel Magyarországon.

A most létrejött új egyezmény, amely a múlt év szeptemberi egyezményt helyettesíti, a hivatalos körök véleménye szerint, nagymértékben hozzá fog járulni a két ország közötti külkereskedelmi forgalom kimélyüléséhez, illetve kiegyensúlyozásához.

hogy a vezetőség a múltban sem kért és a jövőben sem igényel a helyi tevékenység kifejtéséért ellenszolgáltatást. Tulbure Ioachim újabb kérdést tett fel azután és pedig oly értelemben, hogy nem összeférhetetlen-e, ha valaki nemcsak az építési testületnek, hanem az építőipari munkaadók céhének is tagja? Marınca elnök felvilágosításképpen annak a nézetének adott kifejezést, hogy aki mesterkönyvvvel rendelkezik beléphet a céhbe. Kalousek József viszont azt hangoztatta, hogy azok,

akik az építésztület tagjai, le kell, hogy mondjanak a céhhez fűződő kapcsolataikról.

A kérdéshez Bűszörményi Benedek szolt ezután hozzá, aki a helyzetet a következőképpen választa:

Az építésztület tagjai tervezéssel foglalkozhatnak, de vállalkozással nem és az építészeti testület tagjai bizonyos időre terjedő felhatalmazást kaptak, hogy a tervezésen kívül a munka kivételére is vállalkozhassanak.

Az érdekeltek megállapították, hogy hiba történt akkor, amikor a tervező építészek részére a hivatalos és fogat nem biztosították. Ezért az építésztület úgy segített a helyzetben, hogy időről időre, sőt bizonyos esetekben egyes építéletekre, engedélvesi tagjának a munka kivételét. Így tehát az építészek egyrésze kettős ténykedést felt ki: tervez és az építőmesteri munkát is elvégzi, de ha már vállalkozó, akkor part az és ez eset-

ben az építészek az építőipari munkaadók céhében a helye.

Rác Emil felszólalásában csodálkozásának adott kifejezést afölött, hogy a cég az összefogás gyengítésére törekszik, ahelyett, hogy az idetartozó személyeket magához vonzaná.

Ezután Kalousek József újabb felszólalásában emellett foglalt állást, hogy a céhtagozat vezetésében nem foglalhatnak olyan személyek helyet, akik nem üzik az ipart.

Marinca Ioan elnök feltette a kérdést, hogy őhaltja-e a közgyűlés az elnök, valamint a tisztikar távozását?

Vandracsek Ignác békítőleg igyekezett közbe lépni, majd pedig Igna munkakamarai tisztviselő utalt arra, hogy az építész mérnökök meszterkönyv nélkül is elnyerhetik az iparengedélyt, vagyis a vállalkozási jogot, mert oklevelek — az ipartörvény értelmében — pótolja a mesterkönyvet. Kalousek József ismételtén is annak a nézetének adott kifejezést, hogy

az, aki nem ipari munkaadó, nem lehet a cég vezetésének tagja és attól tart, hogy az egész cég a törvénytelenség állapotába kerül, ha a jelenlegi vezetőséget a helyén hagyja. A felszólalások után Marinca Ioan bejelentette az egész vezetőség lemondását.

Rác Emil mint korelnök vette át ezután a közgyűlés vezetését. Jelölő bizottságot küldött ki, amelynek jelölése alapján a közgyűlés a következő vezetőséget választotta meg:

Opresan Anton, Grünbaum Mór, Serb Anton, Tulbure Ioachim, Cismas Pavel, Papp Árpád, Rózsa Béla, Heim Gyula, Szabó András, Kalousek József, Rác Emil. Felügyelő bizottsági tagok: Gebhart Antal, Steiner Fülöp, pénztáros: Szilágyi Dezső. Választmányi póttagok: Rejhart István, Rossi Lajos, Szabó Miklós. A választmány legközelebbi ülésén a maga keretében tölti be az egyes tisztségeket.

Hadat üzent a kormány a kijáróknak

Nyilvánosságra hozzák a kijárók névsorát

Bucurestiből jelentik: A munkaügyi- és belügyminisztérium egybehangzó rendeletet adott ki, amely szerint az idegen állampolgárok tartózkodási és munkavállalási engedélyre vonatkozó kérvényeiket csak abban az esetben iktatja és inézi el, ha azokat maguk a kérelmezők személyesen nyújtják be. A közbenjárók által benyújtott kérvényeket nem veszik figyelembe, a közbenjárók neveiről pedig kimutatást készítenek és azt falragaszokon, hirdlapokban és a rádióon is közlik.

Értekezletet tartottak a királyi helytartóságon Temesváromány tűzifa-szükségletének biztosítása érdekében

A temesi helytartóságon tegnap dr. Márta Alexandru királyi helytartó elnökletével a faellátás biztosítása érdekében ülést tartottak, amelyen jelen volt dr. Ciupe Gheorghe helytartósági vezető, dr. Baran Coriolan főpolgármester, Giurcaneanu Eduard ezredes, a Kereskedelmi és Iparkamara elnöke, Frátula Ioan főtitkár, valamint a temesvárományi kereskedelmi testület szövegségének számos képviselője és több fa-kereskedő. Az értekezleten megállapították, hogy Hunyad, Szörény és Krassó megyében eleendő kitermelésű tűzifa áll rendelkezésre és csak a szállítási lehetőségeken múlik, hogy ez a fa elérjen Temesvárra, illetve Aradra, Severmeanu mérnök, vasutigazgató fel-szólította a kereskedőket hogy jelentsék be hétéfőig a helybeli vasutigazgatóságon, hogy melyik állomáson milyen minőségű tűzifa áll rendelkezésre és a vasut gondoskodni fog a leggyorsabb szállításhoz. Ecéből a fa-kereskedők a Lloyd teremben megbeszélést tartottak. Az értekezlet résztvevőivel közölték hogy a királyi helytartóság a nemzetgazdasági minisztériumhoz továbbította a Kereskedelmi Testület Szövegségének ama indítványát, hogy a tűzifa maximális árát ab feleadóállomás állapítsák meg.

A szövetség egyébként kérte a királyi helytartóságot hogy járjon közbe a Banca Nationala visszleszámitolási hitelek engedélyezése érdekében, hogy a téli faszükséglet még a nyár folyamán beszerezhető legyen. Giurcaneanu ezredes kijelentette, hogy a bankok készséggel állnak ebben az irányban a nagyobb és tökéletesebb cégek rendelkezésére. Végül a kamara kérte, hogy a tűzifa szállítási tarifájánál hasonlóképpen a többi árucikkhez, vegyük tekintetbe az áru értékét is. Végeredményben az értekezlet megállapította, hogy Temesvár és Arad városok téli tűzifaellátása biztosított legyen.

Uj intézkedéseket léptetnek életbe a drágaság megfékezésére és az ellátás biztosítására

Mircea Canciov nemzetgazdasági miniszter áttekintve minisztériuma összes kérdéseit, pénteken a minisztériumban megbeszélést tartott a termelés erősítése, az árellenőrzés és az üzérkedési törvény alkalmazásával megbízott főtisztviselőkkel. A megbeszéléseken résztvett Serban földművelésügyi államtitkár is. Canciov miniszter meghallgatta a kívánásokat és ezután hangzott, hogy feltétlen szükség van a drágulás megállítására és az ellátás biztosítására. Választa külföldi benyomást s hangsúlyozta, hogy a gazdasági helyzetet teljes erővel kell irányítani, hogy így kiküszöbölhető legyenek az esetleges későbbi kedvezőtlen hatások. A megbeszélés hat órán át tartott. Uj intézkedéseket fognak életbeléptetni a

drágaság megfékezésére és a minél gyorsabb és erőteljesebb ellátásra. Az Argus című lap értesítése szerint az árakat a legnagyobb körültekintéssel fogják megállapítani, hatóság ellenőrzést gyakorolnak, úgy hogy nem lesz lehetséges az intézkedések áthágása, a fogyasztók érdekeinek megsértése. Ujból átvizsgálják az árukkal való ellátás akadályozásának okait és olyan intézkedéseket tesznek, hogy a kiskereskedő ne legyen kénytelen áruát a beszerzési áron alól eladni, ami csak arra vezet, hogy nem gondoskodik megfelelő készletről. Különös figyelmet fognak fordítani a faellátás kérdésére. A nemzetgazdasági minisztériumban közelebbről újabb értekezletek lesznek s megtesznek minden, a körülmények által kívánt intézkedést.

Belga és holland érdekeltségek a román gazdasági életben

Főképpen a petroleumparban jutott szerephez a belga és holland tőke

A hollandiai és belgiumi hadiesemények időszerűvé teszik azt a kérdést, hogy milyen gazdasági és pénzügyi érdekeltségekkel rendelkeznek ez a két ország Romániában. Az egyik bucurestii közgazdasági folyóirat közöl erre vonatkozóan érdekes kimutatást és megállapítja, hogy a holland tőke Romániában elsősorban a petroleumparban vállalt érdekeltséget, a belga tőke pedig számos ipari és kereskedelmi vállalatba kapcsolódott be.

A petroleumparban a holland tőke az angol tőkével együtt az Astra Romana vállalatnál jutott szerephez. Ez tudvaleg az ország legnagyobb petroleumpari vállalkozása, amely a Royal Dutch Shell világszern elnöksége alatt áll. Ez a konszern 1907-ben alakult a holland „Koninklijke Petroleum-Maatschappij Exploitatie van Petroleumbronnen in Nederlandsch-Indië” hágai vállalat, amelyet rövidítve Royal Dutch-nek hívnak és a Shell Transport and Trading Co londoni vállalat fuziója révén az Astra Romana alapítókéje 2 milliárd 34 millió lei, míg 1939. évi termelése Románia petroleumpermelésének 22 százalékát tette ki. A belga tőke a Concordia petroleumpari vállalatban jutott szerephez. Ennek a vállalatnak alapítókéje egymilliárd 15 millió lei és a részvények nagy része francia és belga kézen van. A világháború előtt az említett vállalat részvényesei között németek is szerepeltek. Az említett vállalat termelése 1939-ben a román petroleumpermelés 13 százalékát tette ki. Egy másik vállalat, a Belga-Román petroleumpari társaság 60 millió részvénytőkével működik. Ugyancsak belga érdekeltséghez tartozik a Foraki Romanasca-cég, amelynek alapítókéje 50 millió lei.

A különböző romániai iparvállalatokba a belga tőke a következőképpen kapcsolódott be:

A Ioan Gh. Cantacuzino cementgyár, amely százezer részvénytőkével működik, nagyrésztben a Societe des Ciments de l'Europe Orientale Portland Artificiel antwerpeni cég érdekeltségéhez tartozik. A cerravodai cementgyárat ugyanez a belga vállalat alapította. A brailai villanvgyár részvénytársaság belga érdekeltség, amelynek koncessziója 1957-ben jár le. A chisinaui villamosvasut részvénytársaság a brüsszeli villamosvasut érdekeltsége, amelynek koncessziója 1957-ben jár le. A galatii gázgyár szintén egy brüsszeli vállalkozás érdekeltségéhez tartozik. A brüsszeli „Societe Generale de Belgique” egyik alapítója a bucurestii „Lemaitre” vasipari vállalatnak. A bucurestii Solway-vállalat alapítása a brüsszeli Solway-művek részvételével történt. A kolozsvári Belga-Román Textilipari Rt. részvénytöbbségének a brüsszeli Compagnie Generale d'Intreprises Electrique et Incandescentes a tulajdonosa. A Ialomita S. A. erőmű az antwerpeni „Hidrofin” alapítása. A Danubiana cukorfinomító részvénytársaság fő részvényese a brüsszeli Societe Generale de Sucreries et Raffineries.

A romániai bankok közül a belga tőke a következőknél vállalt érdekeltséget: Banca Comerciala Romana, valamint a Temesvári

Bank és Kereskedelmi Részvénytársaságnál. A holland tőke a petroleumpari vállalatokon kívül a következő cégekben jutott szerephez Romániában: „Philips” rádióipari részvénytársaság, amelyet Bucurestiben 1927-ben alapítottak és amely az eindhoveni „Philips” művek gyármányainak forgalombahozatalával foglalkozik. A „Noua Industrie de Cristal si Oglinzi” tükörgyár, amely a hágai „Continentalen Glasfabricatie Mij” részvételével alakult.

Rendelet-törvény a Banca Nationala aranykészletének értékeléséről

A Monitorul Oficial legutóbbi száma rendelet-törvényt közöl, amely a Banca Nationala aranykészletének értékeléséről intézkedik. A rendelet-törvény első szakasza utal arra, hogy a Monitorul Oficial március 3-iki számában megjelent minisztertanácsi jegyzőkönyv értelmében a Banca Nationala 50 százalékos prémiumot fizet a 38 százalékos feláron felül az aranba beváltható szabad devizák után, míg a Monitorul Oficial április 11-iki számában megjelent minisztertanácsi jegyzőkönyv értelmében minden kg. finom aranyért a 153.333,33 leies áron felül ugyancsak 50 százalékos prémiumot fizet, vagyis összesen 229.999,99 leit minden kg. finom aranyért. Ennek következtében a Banca Nationala a tulajdonában levő, valamint ezen-tul beszerzésre kerülő aranyat 229.999,99 leies áron, könyvelni majd el.

Azt a többletet, illetve „plus valuta”-t, amely ebből az értékelésből előáll, a kincstár javára irják az állam és a Jegybank között létrejövő megállapodás feltételei szerint. Az állam javára irandó nettó plus valuta kizárólag a hadfelszerelés céljaira használható fel.

Uj raktárilletékeket léptet életbe május 31-iki hatállyal a pénzügyminisztérium

A Monitorul Oficial május 18. száma közli a pénzügyminisztérium rendelkezését, amelynek értelmében a vámhivatalok raktáraiban elhelyezett import-, export- vagy tranzitárúk után május 31-iki hatállyal a következő illetékek fizetendők:

a) A raktárilletékek attól az időponttól válnak esedékessé, amikor az árukat a vámhivatal raktárába, illetve helyiségébe való érkezésétől két szabad nap eltelt, b) Az első négy napra a fekbér napi 0,50 lei mázsánként, illetve minden megkezdett mázsa után, a bruttó súlyt alapul véve, c) A következő négy napra a fekbér 1 leu mázsánként, illetve minden megkezdett mázsa után, d) A következő napokra az illeték 2 lei mázsánként.

A poszai csomagok fekbére változatlan marad. Azon áruk után amelyeket attól az időponttól kezdve hogy a behozatali formákat el lehetett volna intézni, tíz napon túl hagynak a vámhivatal raktárában, a fekbért a következőképpen számítják: A fennmár említett fekbéren kívül az alábbi összeget kell kiizetni: 1. Az illeték tiszteletese, ha legfeljebb 15 napig fektet az áru a vámhivatalban, 2. Az illeték huszszalosa, ha az áru 15 napon túl van a vámhivatal raktárában.

Adónemfizetés miatt megnyitották a csődöt egy galatii pénzügyi ellen. A covurlui-i törvényszékhez a pénzügyminisztérium nevében az állam jogi képviselője csődkérelmet nyújtott be a galatii Banca Creditului Industrial si Comercial ellen azon a címen, hogy a bank 99.252 lei adóval tartozik az 1931-32-es, valamint az 1939-40-es pénzügyi évekből. A törvényszék megállapította, hogy a bank kereskedelmi jellegű fizetéseinek sem tesz eleget és erre való tekintettel megnyitotta ellene a csődöt.

Kiegészítették a kompenzációs alapon behozatalra kerülő áruk névsorát. A külkereskedelmi minisztérium közli, hogy az 1940. április 24-ikén megjelent azon névsort, amely a kompenzációs alapon, az importőrök behozatali keretén felül importra kerülő áruk jegyzékébe tartalmazta, a következő árucikkkel egészítették ki: teherautók, autókerekekhez szükséges, külső és belső gummik, tea és szemes kakaó. Ezeket az árukat Angliából vagy az angol gyarmatokból az 1939. szeptember 17-ike után történt kivitel alapján lehet importálni.

Rádióműsor

- Romániai időszámítás. -

Magyarnyelvű hírek

18.30: Reichsender Böhmen (296,5 m. és 21 m. röv. hull.) 18.30: Reichsender Böhmen (269,5 m. és 31 m. röv. hull.) 18.50: Pozsony (298,8 m.) 19.50: Radio-Románia (364,5 m.) 20: Radio Toulouse (228,6 m. és Marseille Provence (400,5 m.) 20: Reichsender Böhmen (269,5 m. és 31 m. röv. hull.) 20.55: Róma II. (244,3 m.) és Róma III (221,15 m.) 22.15: London National (261,1 m.) és GSA (49,59 m. röv. hull.) GRX (30,96 m. röv. hull.) 23.15: Reichsender Böhmen (296,5 m. és 31 m. röv. hull.) Pozsony (298,8 m.) 23.45: Belgrád (437,3 m. és 49,2 m. röv. hull.) 23: Nice Paris PTT 253,2 m. és Marseille Provence (400,5 m.) 23.50: Besztercebánya (765,3 m.)

Németnyelvű hírek

5.45. 7. 10. 12.30. 14. 17 és 20. Összes német adók. 20: Strasbourg (349,3 m.). Lyon PTT (463 m.). Radio Lyon (215,4 m.). Rennes (288,5 m.) és Marseille (400,5 m.). 20.40: Prága (470,2 m.). 21.30: Olasz II. (Torino 263,2 m., Milánó 368,6 m., Génua 263,3 m. és Triest 263,3 m.). 22: GSA (49,59 m.), LRX (30,96 m.) és London National (261,1 m.) 22: Összes német adók. 22.45: Strasbourg (349,3 m.). Lyon PTT (463 m.) és Radio Lyon (215,4 m.) 23: Svájci Aleman Adó (539,6 m.). 23.15: London (342,1 m.). 23.15: Midland Regional (296,2 m.) és North Regional (449,1 m.). 23.30: Prága (470,2 m.). 24: Berlin (356,7 m.) és Lipcse (382,2 m.) 24: Strasbourg (349,3 m.), Lyon PTT (463 m.), Radio Lyon (215,4 m.) és Rennes (288,5 m.). 0.13: Midland Regional (296,2 m.) és North Regional (449,1 m.)

KEDD. MAJUS 21.

Bucuresti. Radio Románia, 12: Időjelzés, vizállásjelentés, háztartási és orvosi tanácsok. 12.10: Román zene lemezek. 12.50: Petrică Moțoiu zenekara. 13.20: Időjelzés, művészeti, kulturális és sportközlemények. 13.30: A zene folytatása. 14: Hírek. 14.20: A zene folytatása, Alexandru Grozută énekszámával. 15: Különféle közlemények. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.01: Orvosi krónika. 19.15: Könnyűzene, énekeseink lemezei. 19.30: Gheorghe Poenariu olasz chansonetteket énekel.

Radio Románia, 19.50: Hírek magyarul. Bucuresti, 19.50: Lemezek.

Bucuresti. Radio Románia, 20: Nagy Konstantin és Iloana, Gh. Comana tanár előadása. 20.15: Melodia jazzzenekar, 20.45: Hírek, 21: Zenei előadás Strauss Janosról, 22.10: Hírek, sportközlemények. 22.30: Szórakoztató és tánclemezek. 23.45: Hírek a külföldre franciául, németül, angolul és olaszul.

Budapest I, 7.40: Ébresztő, torna. 8: Hírek közlemények, lemezek, éntrend. 11: Hírek, 11.20 és 11.45: Felolvasás. 13.10: Székely Mária zongorázik. Franck Lajos gondolkázik. 13.40: Hírek. 14.20: Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 14.30: A rádió szalonzenekara. 15.30: Hírek. 17.10: A táplálkozás időszerű kérdései. Felolvasás. 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18.15: Lakatos Tóni és Lakatos Misi cigány-

zenekara muzsikál. közben Egerváry József tárogatózik. 19.20: Pátria-tánclemezek. 20.15: Hírek. 20.25: Budapesti Hangverseny Zenekar. 21.25: Kempelen Farkas Hangláték 3 részben. 22.40: Hírek, időjárásjelentés. 23.10: Az Arizona-jazzband műsora. 24: Hírek német, olasz angol és francia nyelven. 0.20: Mursi Elek cigányzenekara muzsikál.

Budapest II. 18.15: Ruszinyelvű előadás. 18.50: Mézesné Junker Klára énekel zongorakísérettel. 19.20: Mezőgazdasági felőra. 20.25: Francia nyelvoktatás. 21: Hírek. 21.25: Hanglemezek. 22.35: Időjárásjelentés.

Belgrád, 13: Lemezek. 14.50: Népdalok. 19.20: Lemezek. 20.40: Rádiózenekar. 21.10: Lemezek. 23: Ivan Ferkó kürtművész. 23.30: Lemezek.

SZERDA, MAJUS 22.

Bucuresti. Radio Románia, 12: Időjelzés, vizállásjelentés, háztartási és orvosi tanácsok. 12.10: Operett-részletek lemezek. 12.55: A „Naidin”-zenekar. 13.20: Időjelzés, művészeti, kulturális és sportközlemények. 13.30: A bécsi Kreutzer-együttes. 14: Hírek. 14.20: Ariák operettek, lemezek. 15: Különféle közlemények.

Radio Románia, 19: Időjelzés, időjárásjelentés, 19.01: Művészeti krónika. 19.15: Északi zene lemezek. 19.50: Hírek magyarul.

Bucuresti. Radio Románia, 20: Fürdőink és ásványvízeink, Gh. Băltăceanu tanár előadása. 20.15: Nadia Chobap énekel. 20.45: Hírek. 21: Audran: Babatündér, operett három felvonásban. 21.50: Hírek. 22.40: Sportközlemények. 23.15: Szórakoztató zene lemezek. 23.45: Hírek külföldre franciául, németül, angolul és olaszul.

Budapest I, 7.40: Ébresztő, torna. 8: Hírek, közlemények, hanglemezek, éntrend. 11: Hírek, 11.20 és 11.45: Felolvasás. 13.10: Hanglemezek. 13.40: Hírek. 14.20: Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 14.30: Szirmai Dely Margit magyar nótákat énekel. Kíséri Balázs Kálmán cigányzenekara. 17.10: Gyermekdel. után. 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18.15: T. Uray Margit magyar nótákat zongorázik. 18.35: Mikor a bor beszél. Salla Domokos vidám felolvasása. 20.15: Hírek. 22.40: Hírek, időjárásjelentés. 24: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 0.20: Magyar és külföldi tánclemezek.

Budapest II, 19: Olasz nyelvoktatás. 19.30: Az Operaház előadásának közvetítése, Hovanscsina. 21: Hírek, ügétversenyeredmények. 21.25: Melles Béla zenekara műsora. 22.30: A falu lelke a magyar művészetben. Hoffmann Edith dr. előadása. 23: Időjárásjelentés. 23.05: Pertis Jenő cigányzenekara muzsikál.

CSÜTÖRTÖK, MAJUS 23.

Bucuresti. Radio Románia, 12: Időjelzés, vizállásjelentés, háztartási és orvosi tanácsok. 12.10: Dalok, szanok és chanzettek lemezekről. 13: Dr. Lucian Galperini éneklőfűrészen játszik. 13.20: Időjelzés, művészeti, kulturális és sportközlemények. 13.30: A rádiózenekar operett-részleteket ad elő. 14: Hírek. 14.20: A zene folytatása. 15: Különféle közlemények. Radio Románia, 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.01: Tudományos krónika. 19.17: Szláv zene lemezek. 19.50: Hírek magyarul.

Bucuresti. Radio Románia, 20: Vasile Alexandri, a költő, N. I. Herescu előadása. 20.15: Indulók operákból, lemezek. 20.45: Em. Ciomag ismerleti a szimfoni-

kus hangverseny programját. 20.45: Hírek. 21: A Fiklarmonica zenekar szimfónikus hangversenye. Valentin Crețoiu Tassian énekszámával. 21.10: Hírek, sportközlemények. 22.10: A zene folytatása. 22.50: Részletek szláv művekből, lemezek. 23.45: Hírek külföldre franciául, németül, angolul és franciául.

Budapest I, 9: Ébresztő, hanglemezek. 9.45: Hírek, 11: Egyházi ének és szentbeszéd. 13.20: Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 13.30: A rádió szalonzenekara. 14.45: Hírek. 15: Hanglemezek. 16: Harsányi Gizel meséi. 16.30: Farkas Jenő cigányzenekara. 17.30: Ruszinyelvű előadás. 18: Hírek. 18.15: Ugron, a székely. Cs. Szabó László előadása Ugron Gáborról. 18.45: Beszokart-zenekar. 19.45: Baromfitenyésztési időszerű tanácsadó. 20.15: Hírek. 20.25: Tánclemezek. 20.35: Délibábkisasszony. Mesejáték egy felvonásban. 21.20: Sporteredmények. 21.30: Dohnányi Ernő és Tejnányi Emil zongora-hegedű műsora. 22.05: Boldog szunnyadtok. Somogyvári Gyula előadása. 22.15: Holéczy Ákos jazz-együttese. 22.40: Hírek, időjárásjelentés, sporteredmények. 23.10: Tom Árpád és a Rajkók cigányzenekara muzsikál. 34: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 0.25: Hanglemezek.

Budapest II, 12.10: Hanglemezek. 12.45: MÁV-dalárda. 16: Országos Postászenekar. 17.35: Északi népek dala hanglemezeiről. 19.45: Kertész Lajos énekel, zongorán kíséri K. Kaig Kató. 20.15: Magyar és külföldi tánclemezek. 21: Hírek, löversenyeredmények. 21.25: Egy Jókai-regény-hős. Sötér István dr. előadása. 21.55: Weidinger Ede szalonzenekara játszik. 22.40: Időjárásjelentés.

Fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, hogy az önfeláldozó legjobb anyja, nagyanya, testvér, rokon

özv. Pataki Jánosné

szül. Oppenheimer Berta

Áldásos életének 61-ik évében, a Mindenható kifürkészhetetlen akaratából, hosszas szenvedés után elhunyt.

Temetése f. hó 21-én, d. u. 3 órakor lesz a régi zsidótemető halottasházából.

Igaz életét kövesse a halálban békés nyugalom!

Pataki József és Ilonka, férj, Holländer Ernőné, gyermekel, Nyáry Anikó menyecskéje, Holländer Miki és Pataki Györgyke unokái, Oppenheimer Lajos és családja, Oppenheimer Károly, Fuchs Nándorné szül. Oppenheimer Margit és családja, özv. Oppenheimer Mórné és családja, testvérei, sógorai.

(Részvétlatogatások mellőzése kéretik.)

APRÓHIRDETÉSEK

A 69094. számú, 1933 július 13-án megjelent miniszteri rendelet alapján az apróhirdetések ára a következő módon állapított meg: Alkalmazást keresők, elveszett, eltűnt egyének, vagy tárgyak hirdetése, fürdő és gyógyhely hirdetések szavankint 1 leu. Egyéb apróhirdetés szavankint 2 leu. A leu-ti rendelet értelmében az apróhirdetéseket a leu-ti fizetendő

ELLÁTÁS

Szigoru ort, kóser koszt kapható uriháznál, Str. Goldis 18. ajtó 1. 2521

ALKALMAZÁST NYER

Jóllövő mindenek bizonyítvánnyal felvétetik, Bul. Reg. Maria 17., I. em. apart. 2. 2522

Keresek 1-re perfektil beszéző német nyelvű, éves bizonyítvánnyal, Cim a kiadóban. 2527

Periekt, jóllövő szakácsnő uriházhoz felvétetik, Cim a kiadóban.

LAKÁS

Kertre nyíló, kétszobás, fürdőszobás lakás kiadó. Str. Gheorghe Popa 3. 2525

Ujonnán festett, négy szobás, alkoves lakás azonnal kiadó. Str. Gojdu 12. 2517

Egy csinos, uccai butorozoit szoba azonnaira kiadó. Str. Eminescu 44. 2514

Kétszobás, elsőemeleti garconlakás lépcsőházi bejárattal júniusra kiadó. Bővebbet a kiadóban. 2249

Négy szobás, összkomfortos lakás azonnaira vagy augusztus 1-re kiadó, Bul. Carol I. No. 37. 2248

Kiadó kétszobás lakás, havi 900 leu-ért, Str. Mărășesti 6. sarcon. 2452

Kétszobás, modern lakás aug 1-re kiadó, Str. Gheorghe Popa 1. 2503

VÉTEL-ELADÁS

Épület- és kerítésanyag, mész, téglák, cserép, előnyösen és kedvező feltételekkel beszerezhető Farkas fatercen. Calea Vlaicu 135. 2518

Szepessy-féle, teljesen jó állapotban levő mély gyermekkocsi eladó, Megtekinthető délután 3-6-ig. Cim: Dinnys, Str. Corneliu Leucuta 3. Grădite. 2528

„National”-kassza, kifogástalan, eladó. Str. Porumbaru 8. Értekezni 2-5-ig. 2369

PUHA ÓLMOT VESZÜNK

Cim a kiadóban

INGATLAN

Kéthold prima szőlő, kolnával, teljes felszereléssel Miniszen eladó. Erd. Str. Gojdu 12. 2516

Belvárosban vennék kis, modern magánházat, Cimeket „Kisház-vevő” jellegre a kiadóba kérek. 2519

HATSCHKE

ingatlanforgalmi iroda, Arad, Bul. Carol 46. (lakás ugyanott), telefon: 26-95, előnyös ajánlatok, 3.400 ezer: luxusbérház, kp. fűtés, modern komfort, 6 százalékos nettó jöv. — 3 millió: Fehér Keresztinél kétemeletes, 14 lakás, nagy telek, jó jöv. — 2.300 ezer: körüli emeletes, 6 luxuslakás, beépíthető, nagy telek jó lakáselosztás. — 1.900 ezer: minorita-templonnál emeletes, 13 bérleményes, 10 százalékos jöv. — 1.400 ezer: főér mellett üzletes, 5 bér. — 1.300 ezer: piac mellett üz. bérház, 250 öl kert, közep-nagy lakások, 105 ezer jöv. — 1 millió: Meștan-uccánál 4, 2 és 1 sz., fürdősz. lakás, kert. — 900 ezer: központban üz. sarokház, 5 lakás, fürdősz., jó jöv. — 850 ezer: parkett, fűrdősz., 750 ezer. Astra-gyár táján, fűrdősz., 4 sz., hajós, fürdősz., 4 kislakás, 500 öl saroktelek. — 650 ezer: 2x2, 6x1 sz., telj. lakás jó jöv. — 600 ezer: víztorony nél sarokház, 5 lakás (2 és 1 szobás), pince, összközművek. — 550 ezer: Mărășesti-uccánál 4 lakás, fürdőszobákkal, nagy kert. — 500 ezer: külvárosi ul. háromszobás, fürdősz., esslg. rollók, cserépkályhák 2 hold gyümölcsös, több kislakás. — 450 ezer: sarokház, 3 szlet, 2 lakás, jó jöv.

440 ezer: belv. mellett, új magnusdűztes, háromszobás villa, elő, fürdősz. helyiség, pince, kert. — 410 ezer: 4 sz. újat mentén, fűrdősz., sarokház, beépíthető nagy telek, 1x3, 2x2 sz., részben új ház, pince, beköthető közművek. — 390 ezer: központban félemeletes, üz. bérház, 300 öl telek, 2 és 1 sz. lakások, összközművek, 10 százalékos jöv. — 360 ezer: 3 ucca keresztződésnél, 1x3, 3x1 sz., mind uccal, telj. lakás. — 320 ezer: belv. mellett, üz. sarokház, 5 bérlemény. — 280 ezer: Sagunában 2x2 sz., alapincézett közművek, nagy kert. — 200 ezer: ugyanott, fűrdősz. 5 bérlemény nagy saroktelek. — 125 ezer: mărășesti ul. 1x2, 1x1 sz., telj. lakás, kert. — Földek. — Telkek. — Szőlők.

KÜLÖNFELEK

Harisnya szemfelszedést és stoppolást legolcsóbban készít harisnyakötőde Str. Moise Nicoră 1. 2195

Modern üzlethelyiség

forgalmas helyen kiadó. Timișoara, Biv. Carol 4. 2518

Kéleti és belföldi perzsa szőnyegek, dobhátók, modern ebédő, kombinált szobák, recamerék, varrógépek, amerikai íróasztal, írógépek, Pianino, rövid keresztű zongora és rövid zongora, Stingl-gyártmány, olcsón eladó. Veszünk teljes lakásberendezést: ékszereket, Zs. logköcsönt közvetlenül a jemesvári zálogházba, előleket adunk, olcsón hozzashabíltunk Tempo bizományi üzlet, Fischer Elz-balota.

Legújabb jelentéseink:

Montmedynél francia ellentámadás indult

A Maginot-vonal sértetlen — Lehetségesnek tartják Párisban, hogy a németek 110.000 foglyot ejtettek

Páris. A francia hadvezetőség jelentése közli, hogy Montmedynél a szövetséges haderő sikeres ellentámadást indított a német csapatok ellen és több helyen visszaszorították az ellenséget. A francia harctégek folytatták felderítő repüléseiket és ennek alkalmával támadást intéztek a német gépesített osztagok ellen és azokra több tonna bombát dobtak le, amely által hatalmas veszteséget okoztak a németeknek.

Páris. Hivatalosan közlik, hogy a német csapatok nem hatoltak be a Maginot-vonal páncélerődítményébe. A Maginot-vonal teljesen sértetlen és úgy van megalkotva, hogy bevehetetlen marad az ellenség számára. A németek által felöltött páncéltorony a Maginot-vonal előtt lévő megerősített kazamatta, amelyből nagyon sok van a tulajdonképpeni Maginot-vonal előtt. A francia jelentés még közli, hogy a megerősített kazamatta elfoglalása igen súlyos veszteséggel járt az ellenségre nézve.

Páris. (Rador.) A hadügyminisztérium szóvivője az alábbi nyilatkozatot adta a Reuter

munkatársának: A helyzet továbbra is komoly, sőt súlyos egyes helyeken, de az utóbbi 24 órában nem történtek változások. A helyzet a következőképpen jellemezhető: Északbelgiumban, a hadsereg balszárnyán a szövetségesek stratégiai mozdulatokat végeznek. Cambraiktól keletre a szövetségesek ellenállanak az állandóan folytatódó heves német támadásoknak. A front többi szakaszán az elmúlt 24 óra alatt az ellenség támadásait visszavertük. A saint-quentini harcokkal kapcsolatban kijelentették: lehetséges, hogy az ellenség egységei bevonultak a városba, de kizártan tartják, hogy nagyobb egységek hatoltak volna be. Landrenesnél is heves harcok vannak folyamatban, azonban a helyzetet egyelőre nem lehet megállapítani. Arra a német állításra, hogy a szövetségesek 110 ezer hadifoglyot veszítettek, kijelentették, hogy bár a németek túlozni szokták a számokat, ilyen nagyszámú veszteségnél a csapatok létszámához mérten ez a tény nem látszik valószínűtlennek.

hogy a franciaországi német támadás két ízben is változtatta irányát és veszített erejtőlességéből. Igazolódott az a megállapítás, hogy

a támadás ereje nyomban csökken, ahogy a motoros hadoszlopok s az üzemenyagot szállító kocsik közötti távolság fokozódik.

A Saint Quentin ellen intézett támadásból arra következtetnek, hogy a németek a La Manche csatornát akarják elérni az Arras-Calais úton. A németek arra számítanak, hogy elvágják az összeköttetést az angol, francia és belga csapatok között. A szövetségesek azonban erőteljesen tartják állásaikat.

A német gyalogos hadosztályok a régi rendszernek megfelelően vannak megszervezve és 80 százalékban lőerővel történik szállításuk. Ha nehéz körülmények között is, de megindult az ellentámadás és elérkezik az idő a németek megállítására.

Jeruzsálem. (Rador). Vasárnap Palesztinába érkezett az ausztráliai csapatok második csoportja is.

Franciaország külpolitikai irányát változtat Olaszország irányában?

Róma. (Rador.) A Reuter iroda jelenti: Egyes politikai körökben a francia kormányban történt változásokból, főleg Rouxnak. Franciaország volt szentszéki nagykövetének a külügyminisztériumba történt beosztását úgy tekintik, hogy Franciaország fontos külpolitikai irányváltást végez Olaszország irányában.

Olasz csapáíösszevonás a Dodekanezosz-szigeteken

Zürich. (Rador.) Az olaszok 15.000 embert vontak össze a Dodekanezosz szigeten, 30.000 embert a Rhodoson és 20.000 katonát a lerosi támaszponton.

Francia kormányintézkedés a rémhírterjesztők ellen

Páris. (Rador). A Havas jelenti: A kormány közleményt bocsátott ki, amelyben felhívja a lakosság figyelmét, hogy óvakodjon a németek által terjesztett hamis hírektől, amelynek célja az ország ipari központjainak megbolygatása. Ezeket a központokat semmiféle veszély nem fenyegetheti. A kormány a leghigorubb intézkedéseket fogantostja azok ellen, akik egyénileg kezdeményezik a menekülést, vagy az illejtékes katonai, polgári hatóságok irányítása nélkül idő előtt megkezdik a kiürítést.

LAPZARTA:

(Rador-jelentések)

WASHINGTON. A Fehér Házban közölték, hogy sem Roosevelt elnök Mussolinihez intézett levelét, sem a Duce választát nem hozzák nyilvánosságra.

TOKIO. A DNB jelentése szerint a japán katonai közvélemény cáfolja azon híradásokat, amelyek kínai győzelmekről számolnak be.

PÁRIS. A Reuter jelentése szerint a Le Havreből érkezett híradás arról számol be, hogy a belga királyi család rövidesen Sainte Adresse-be érkezik.

GENOVA. A Washington amerikai közös fedélzetén ezer amerikai állampolgár haza indul. Ezek mind Európa különböző részeiből gyűltek össze az utóbbi napokban.

LONDON. A Havas-iroda közli: Kelet- és Dél-angliából vasárnap mintegy tízezer gyermeket szállítottak el az ország belseje felé.

PÁRIS. A francia kormány tagjaí Lebrun köztársasági elnök vezetése mellett tanácskozást tartanak az Elysée-palotában.

BERN. A svájci távirati iroda jelenti, hogy Baselen a mára virradó éjszaka több órán át hallani lehetett a francia tüzérség ágyúinak dörgését, amint bombázták Istheim német erődöt, amely közvetlenül Basel közelében fekszik.

LONDON. Politikai körök véleménye szerint a Földközi-tengeren és a Balkánon a feszültség engedett. Döntő szava ezen a vidéken, miként azt Londonban kijelentették, csak Olaszországnak lehet. (Universum).

Kairo. Az Egyesült-Államok kairói nagykövete felhívást intézett az Egyiptomban élő amerikai állampolgárokhoz, hogy lehetőséghez képest addig hagyják el Egyiptom területét, amíg a közlekedési utak szabadok.

Elmarad Rómában az urnapi körmenet?

Washington. Rómából érkezett jelentések szerint az Osservatore Romano Olaszország területén egyáltalában nem kapható. Az eseményekre való tekintettel — még meg nem

erősített hírek szerint — a Szentoszék lemondott a csütörtöki urnapi nagy körmenet megrendezéséről.

Weygand tábornok átcsoportosítja a francia haderőt

Páris. Francia katonai forrásból származó jelentések közlik, hogy Weygand tábornok, a francia hadsereg újonnan kinevezett fővezére megkezdte tevékenységét és első ténykedése a fronton

küzdő hadsereg átcsoportosítása volt. A hadsereg átcsoportosítás folyamatban van és főcélja az ellenség megállítása.

Laont elfoglalták a németek

Berlin. A Német Távirati Iroda közli, hogy Laont elfoglalták a német csapatok és a citadelében német hadilobogó leng.

francia gépesített osztagok erőteljes ellentámadásba mentek át, de a német zuhanó bombázók, valamint a harcokocsik meggátolták az ellentámadás kifejlődését és súlyos veszteséget okoztak az ellenségnek.

Berlin. A DNB közli, hogy Laontól északra a

A Hamburger Fremdenblatt írja:

„Churchill vigyázzon, a megtorlás nem marad el“

Berlin. (Rador.) A német sajtó foglalkozik Churchill angol miniszterelnök vasárnapi beszédével és hangsúlyozzák azon kijelentését, amely szerint közölte hogy Anglia most már a háboru iratlan törvényeinek legvégső határáig is elmegy. A Hamburger Fremdenblatt azt írja, hogy az angol repülők tervszerűtlenül dobják le bombáikat, amelyek csak véletlenül találnak el katonai célpontokat. A lap azt írja, hogy Churchill vigyázzon, mert a megtorlás nem marad el.

Berlin. (Rador.) A DNB jelenti: Vasárnap éjszaka ellenséges repülőgépek támadást intéztek Salzbergen közelében német terület ellen. A bombák közül több egy internálótáborra zuhant és három foglyot megölt.

Berlin. (Rador.) A német távirati iroda közli, hogy vasárnap éjszaka ellenséges repülőgépek tervszerűtlenül több bombát dobtak le Münster és Hannover városokra. A bombák 17 foglyot megöltek.

London szerint:

A német támadás ereje úgy csökken, ahogy növekszik a motorizált egységek és az utánpótlási támaszpontok közötti távolság

London. (Rador). Reuter jelenti, hogy különböző szövetséges haderők nagy gyorsasággal sietnek Északfranciaországba, hogy beleavatkozzanak az ott folyó hatalmas harcokba.

A Saint Quentinnél lévő német haderő ellen erős támadást vezettek a szövetségesek. A németek által jelentett Peronne helység elfoglalását francia körök cáfolják. Maubeugenél erőteljes harcok vannak s a nagy kavarodás következtében pontos képet egyelőre még

nem lehetett nyerni a jelenlegi harcok állásáról. A 75 milliméteres francia ágyúk rendkívül nagy pusztítást végeztek a német nehéztankokban.

A stratégiai mozdulatok elvégzése folyamatban van anélkül, hogy az ellenség komolyabban megtudja volna ezt zavarni. A holland haderő elhagyta Seejandot és a szövetséges haderő oldalán folytatja a harcot.

A Reuter iroda katonai szakértője azt írja,